

Právo má za cíl spásu

**Mons. Karel Orlita,
církvní právník**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

9/2024 / ročník XXXIV / 39 Kč

8 Nemocniční kaplani

14 Lidská paměť v krajině stromů

22 Vzhůru na Hoješín

23 Srdeční záležitost Proglas

Královéhradecké diecézní centrum pro seniory
srdečně zve na

18. diecézní setkání seniorů

Čtvrtek 26. 9. 2024 v Hradci Králové

Program:

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

- 9:15 – 9:45 Modlitba seniorů za osamělé a nemocné
- 10:00 – 10:45 Slavnostní bohoslužba:
celebruje J. Em. Dominik kardinál Duka OP
Mše sv. se také zúčastní děti z hradecké Církevní základní školy
Jana Pavla II.

Nové Adalbertinum – Velký sál

- 11:15 – 12:15 Beseda s P. Zbigniewem Czendlikem,
mediálně známým lanškrounským děkanem a moderátorem
- 12:15 – 13:30 Přestávka: občerstvení, sdílení,
informace z Diecézního centra pro seniory
- 13:30 – 14:30 Beseda s Viktorií Mertovou,
oblíbenou účinkující v televizním pořadu Na lovu
- 14:30 – 15:00 Přestávka s malým občerstvením
- 15:00 – 16:00 Benefiční koncert Věry Martinové,
první dámy české country music
Výtěžek podpoří pastorační práci seniorů v diecézi.
- 16:00 – 16:15 Slosování o ceny, závěr

Děkujeme za finanční podporu...

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje a Magistrátu města Hradec Králové

Informace a přihlášky

Hlaste se jednoduše a rychle prostřednictvím online přihlášky na
www.simeon.cz/Prihlaska nebo na níže uvedených kontaktech.

- Biskupství královéhradecké
Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
- tel.: 495 063 661
- mobil: 737 215 328, 734 435 360
- e-mail: dcs@bihk.cz,
cepelkova@bihk.cz
(koordinátorka)
- web: www.dcsbk.cz
www.simeon.cz

Partneři

Královéhradecký kraj

HRDEC KRÁLOVÉ

Adalbert

karmelitánské
nakladatelství

Katolický týdeník

missio.cz
Papežská misijní dílna

AVETOUR
CENTRUM KANCELÁŘ

simeon.cz

Online přihláška

Zaměřte tento QR kód
mobilem a dostanete se
přímo na online přihlášku.

**Uzávěrka doručení
přihlášek**

■ 24. 9. 2024 12:00

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Zamilovat si poslušnost
Mons. Karel Orlita
- 8 **život církve**
Nemocniční kaplani
- 14 **zamyšlení**
Lidská paměť v krajině stromů
- 16 **aktuality z diecéze**
Nová expozice v klášteře
na Hoře Matky Boží
- pastorace**
- 17 Seminář s A. Hechtovou
18 Jen láska má cenu
20 Muzikál na Vesmíru
21 Dicecézní setkání seniorů
- 22 **církev a rodina**
Na Hoješíně duchovně i akčně
- 23 **církev a média**
Srdeční záležitost Proglas
- 27 **církevní historie**
Tiára – papežská koruna
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.

Měsíčník. Vydává:

Biskupství královéhradecké,

Velké náměstí 35,

500 01 Hradec Králové.

Adresa redakce:

Tiskové oddělení, Velké nám. 35,

500 01 Hradec Králové,

tel.: 495 063 422,

e-mail: adalbert@bihk.cz

Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc

Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,

Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.

Roční předplatné: 429 Kč.

Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,

Hradec Králové,

č. ú. 1016004393 /5500,

variabilní symbol 551,

specifický symbol je evidenční číslo

čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Ohlédnutí za prázdninami

Doufám, že se vám podařilo aspoň na pár dnů se někam vydat, něco nového vidět, zažít. Myslím, že tato změna nám také pomáhá více si vážit toho, co máme doma. Přitom nejde jenom o pohodlnou postel a naplněnou ledničku, ale také o náš domov, naši farnost, blízké lidi – vše, co máme během roku tendenci považovat za cosi samozřejmého. Nic není samozřejmost, vše je Božím darem.

Tak kdepak jste letos byli?

Ptáme se tak většinou, když se setkáme se známými. Pokud mohu psát za sebe, tak se mi podařilo navštívit zajímavá místa napříč celou republikou, a to jak Český Těšín ve Slezsku, tak i Šumavu kolem Volyně, rovinatý kraj u Znojma, jako i kopečky Jizerských hor a Krkonoš. Většinou to byla nějaká setkání rodin, exercicie nebo putování podél hranic, či cyklovýlet s ministranty.

„Náhodná“ setkání

U těch ministrantů bych chvíli zůstal. Na tři dny jsme se s několika ministranty a dvěma tatínky vydali na cyklistickou pouť podél Labe. Začali jsme ve Dvoře Králové, navštívili jsme Kuks, Josefov, Hradec Králové i Pardubice. Ujeli jsme přes 130 km, abychom se šťastně navrátili domů do Skutče. Cestou jsem zažil několik krásných setkání – třeba s jednou bývalou farnicí z Hradce Králové nebo sestrou jiné farnice z Bratčic, kterou jsem neviděl desítky let. V Pardubicích jsme se krátce potkali s panem biskupem Kajnekem a jeho hostem biskupem Cikrlem, mým bývalým rektorem semináře, když jsem studoval v Litoměřicích. Nakonec jsem se náhodou sešel s paní učitelkou z Čáslavi, kde jsem působil před víc jak 30 lety. Tehdy to bylo malé miminko, přesto jsme se poznali. Byly to takové Boží úsměvy, připomínky, že On je stále s námi. A když je rád, že my jsme v kontaktu s Ním, tak podobně propojuje nás lidi navzájem.

Boží režie

Něco podobného jsem zažil na Manželských setkáních ve Volyni. Je to akce, kterou často doporučuji mnoha manželským párům, jen kdyby si chtěli dát říct... V rámci programu jsme měli jeden večer adoraci s modlitbou za uzdravení. Vše bylo připraveno, jen chyběla monstrance. Spolehl jsem na místního pana faráře. Ale ouha, ten den měl volno a byl pryč. Ovšem v tu chvíli, kdy jsem ho hledal u dveří fary, ze zahrady vyšla paní, která šla zrovna do kostela s květinami. Slovo dalo slovo a ona mi doporučila panu faráři zavolat. On si na mne po více jak třiceti letech od studií vzpomněl, a té dobré ženě dal instrukce, jak si mohu monstranci půjčit. Vše do sebe zapadlo, adorace byla moc krásná a důstojná. Když jsem druhý den šel monstranci vrátit, potkal jsem opět u kostela „náhodou“ onu paní a já ji ujistil, že je vše v pořádku a jdu monstranci vrátit... Je to vše náhoda nebo Boží režie?

Pro mne je to důležité připomenutí, že se nic neděje náhodou, a že i v podstatě drobná starost leží Pánu na srdci a je ochoten nám v ní jít naproti a pomoci.

Nebojme se Mu svěřovat vše, co nás trápí nebo po čem toužíme. On nám v pravý čas pomůže...

K novému začátku všem žehná

Zamilovat si poslušnost

Nenápadným mužem, který pravidelně přijíždí každý měsíc do Hradce Králové, aby se věnoval kauzám u zdejšího církevního soudu je už řadu měsíců **Mons. Karel Orlita**, který pro čtenáře Adalbertu přiblížil problematiku církevního soudnictví.

” V královéhradecké diecézi působíte coby soudní vikář. Můžete přiblížit, jak jste se vůbec dostal k církevnímu právu?

K církevnímu právu jsem se nepřiklonil z vlastní iniciativy nebo z osobní touhy. Na tuto cestu jsem se vydal na základě rozhodnutí svého biskupa, který mě k tomu pověřil. Přijal jsem to s pochopením, že je důležité naučit se milovat poslušnost. Věřím, že když člověk přijme Boží vůli s otevřeným srdcem, Bůh mu dá lásku k tomu, co má vykonávat. Ten, kdo rebeluje, nemůže skutečně milovat, zatímco ten, kdo miluje, přijímá Boží vůli jako posvátný kříž. Mé povolání se tak stalo posláním milovat církev. Církevní právo je pro mě způsobem, jak tuto lásku k církvi vyjádřit. Moje duchovní zakotvení je ve spiritualitě sv. Pia z Pietrelciny, jsem členem sekulárního institutu, na jehož počátku stál otec Pio.

” Co musí člověk vystudovat, aby mohl být soudním vikářem?

Po základním magisterském studiu teologie v Olomouci jsem studoval právo v Římě na Papežské Lateránské univerzitě a studium jsem zakončil po pěti letech doktorátem. Mimo to jsem tři roky studoval odborné specializace na Nejvyšším soudu Římské rotě, studium specializace na Dikasteriu tj. vatikánském ministerstvu pro kněze a na Dikasteriu pro kauzy svatých, kde jsem asi již deset let teologickým cenzorem a podílel se na posuzování kandidátů svatořečení. Dále jsem studoval na Institutu Jana Pavla II. pro rodinu a spirituální teologii na Papežské univerzitě Antonianum v Římě.

” Je rozdíl mezi základními definicemi světského a církevního práva?

Ano, rozdíl mezi základní definicí světského a církevního práva je podobný rozdílu mezi světskou společností, tedy státem, a církevním společenstvím, tedy církví. Církev je společenství „božsko-lidské“, které zahrnuje jak duchovní složku – neviditelnou církev, tak lidskou složku – viditelnou církev, jak o tom pojednává dokument *Lumen gentium*. Zatímco světské právo se zaměřuje na organizaci a fungování společnosti pro dosažení časného dobra, církevní právo má za cíl spásu člověka – *salus animarum*. To znamená dosažení konečné, definitivní blaženosti člověka, nejen jeho časného blaha. Kdo by se chtěl víc dovědět o církevním právu, může se podívat třeba na stránky Akademie kanonického práva (akademiekp.cz).

” Jaké kauzy může řešit církevní soud? Běžný věřící si asi dokáže představit nejčastěji rozvod. Ale jistě je to mnohem hlubší záběr.

Církevní soud řeší všechny kauzy duchovního rázu, včetně těch, které jsou spojeny s časnými dobry. Jak jsem již zmínil, církev je „božsko-lidské“ společenství a má v kompetenci řešení těchto záležitostí ze samotné povahy církve jako tzv. dokonalé společnosti. Na církevním soudu se projednávají záležitosti týkající se platnosti či neplatnosti svátostí, záležitosti ohledně práv a povinností věřících, ohledně majetku (tzv. kauzy *iurium*), a také záležitosti trestní a kanonizační. Často jsou církevnímu soudu také delegovány administrativní záležitosti, jako například řízení o získání různých dispenzí a milostí. Tedy, i když

si běžný věřící často představí nejčastěji „rozvod“, církevní soud má ve skutečnosti mnohem širší záběr. Ještě je k tomu třeba dodat, že církev nerozvádí, a tedy pojem církevní rozvod (který je mnohdy v představách lidí) neexistuje. Existuje ale odluka manželství, což je prohlášení, že manželé nemusí spolu žít pod „jednou střechou“, nicméně manželství stále trvá.

” Při rozhodování případu se musí církevní právníci držet striktně litery nebo je prostor i pro Boží účast, třeba Ducha Svatého?

Rozhodování v církevním soudnictví je hluboce zakotveno v právních předpisech církve, které jsou pečlivě formulovány s ohledem na spravedlnost a lásku. Církevní právníci se musí držet těchto pravidel, aby zajistili spravedlivé a řádné rozhodování. Nicméně, jakožto duchovní společenství, církev nezapomíná na duchovní rozměr své činnosti. Duch Svatý je vnímán jako průvodce a inspirace v procesu rozhodování. Právě díky této duchovní dimenzi mohou církevní právníci hledat nejen spravedlnost podle litery zákona, ale také usilovat o spásu a dobro člověka, čímž se právní rozhodování stává aktem víry a lásky.

” Jak vznikají běžné sekulární zákony víme. Ale jak vzniká obecně závazné církevní pravidlo?

Církevní zákony mají svůj původ v nejstarších dobách církve. První koncil se konal v Jeruzalémě ještě za života apoštolů, a následné koncily navázaly na tuto tradici. Většina kánonu kodexu, tedy souboru církevních zákonů, má svůj původ v dávné minulosti. Po technické stránce církevní

Se studenty kurzu o manželství a rodině

Na kole na Slovensku – horní Orava

právo přejalo mnoho prvků z římského práva, což přispělo k jeho strukturovanosti a systematickosti. Církevní, nebo-li kanonické právo, je tedy jedním z nejstarších právních systémů, který je stále platný a uplatňovaný po celé zeměkouli. Tímto způsobem vznikají obecně závazná církevní pravidla, která mají hluboké historické kořeny a jsou výsledkem dlouhodobého vývoje a tradice církve. Samozřejmě, že existuje legislativní proces.

?? I církevní zákony se novelizují?

Ano, i církevní zákony se novelizují. Přestože mají hluboké historické kořeny, církevní právo se musí přizpůsobovat měnícím se potřebám a situacím v životě církve a jejích věřících. Proto dochází k pravidelným revizím a aktualizacím kodexu kanonického práva. Tyto změny schvaluje papež, často na základě doporučení odborných komisí a po široké konzultaci. Tím je zajištěno, že církevní právo zůstává živým a aktuálním nástrojem pro řízení církve a podporu jejího poslání.

?? Umí právo vyřešit každou kauzu?

Právo, včetně církevního, je mocným nástrojem pro řešení mnoha různých kauz, ale není všemocné. Právo může poskytovat strukturu, pravidla a procesy pro spravedlivé řešení sporů, ochranu práv a definování povinností. Nicméně, jsou situace a kauzy, které přesahují možnosti právního řešení. Například, hluboké morální, duchovní nebo emocionální problémy

často vyžadují víc než jen právní intervenci; potřebují také pastorační péči, psychologickou podporu a osobní vedení. V církvi je důležité si uvědomit, že právo je pastorační nástroj, který má sloužit k podpoře spásy duší a k dobru církevního společenství. Proto se právní řešení často doprovází duchovním přístupem, který se snaží naplnit potřeby věřících nejen v právním, ale i v lidském a spirituálním rozměru.

?? Světské soudy trvají někdy příliš dlouho. Jak je to s těmi církevními?

Církevní soudy, podobně jako světské, mohou mít různou délku trvání v závislosti na složitosti jednotlivých kauz. Nicméně, církev klade velký důraz na efektivitu a snahu o spravedlivé a rychlé vyřešení případů, zejména těch, které se týkají osobních a duchovních záležitostí věřících. Kodex kanonického práva stanovuje určité lhůty a postupy, které mají zajistit, aby procesy nebyly zbytečně prodlužovány. Například, procesy týkající se nulity manželství mají konkrétní instrukce pro co nejrychlejší a nejspravedlivější vyřízení. Přestože se církevní soudy snaží být co nejrychlejší, některé případy mohou trvat déle kvůli potřebě důkladného zkoumání a zajištění spravedlnosti. Důležité je, že během těchto procesů je vždy kladen důraz na pastorační péči a podporu pro všechny zúčastněné strany.

?? Pokud církevní soud rozhodne o vině a určí trest, jak vymahatelné je splnění trestu?

Pokud církevní soud rozhodne o vině a určí trest, vymahatelnost tohoto trestu závisí na povaze trestu a spolupráci dotčené osoby. Církevní soudy nemají donucovací moc, jakou mají státní orgány, a nemohou vynucovat své rozhodnutí stejným způsobem. Nicméně, církev má své vlastní mechanismy a prostředky, jak zajistit splnění uložených trestů. Ty mohou zahrnovat duchovní a komunitní sankce, jako je exkomunikace, interdikt nebo pozastavení kněžských povinností. Tyto tresty mohou mít významné dopady na duchovní a komunitní život dotčené osoby, což často působí jako dostatečný motiv k dodržení rozhodnutí soudu. Dále, v případě duchovních osob, církevní autority mohou využít svou pravomoc k prosazení plnění trestu, například omezením přístupu k určitým funkcím nebo místům v církvi. V konečném důsledku vymahatelnost církevních trestů závisí také na víře a závazku jednotlivce vůči církvi a jejímu učení. Církevní tresty jsou často vnímány nejen jako právní sankce, ale také jako duchovní a morální pokyny, které mají vést k nápravě a duchovnímu růstu.

?? Lze církevně odsoudit i laika?

Samozřejmě ano, církev může církevně odsoudit i laika. Existují určité tresty, které nastupují automaticky v okamžiku spáchání trestného činu. Tyto automatické tresty se nazývají „*latae sententiae*“ a vstupují v platnost bez nutnosti formálního rozsudku. Mezi ně patří například exkomunikace za dokonání potratu nebo

◀ V sedle koně v italském kraji Abruzzo

◀ Při mši svaté na Vranově u Brna

zneuctění eucharistie. Tyto tresty mají za cíl zdůraznit závažnost daných činů a vyzvat pachatele k pokání a nápravě.

?? **Církevní vězení již zřejmě neexistují, co tedy bývá tím trestem?**

Církevní vězení již skutečně neexistují. Tresty ukládané církevním soudem mají převážně duchovní a komunitní povahu. Mezi nejčastější tresty patří exkomunikace, tedy vyloučení z plného společenství církve a účasti na svátostech a činnostech církevního života, dále suspenze – dočasný zákaz vykonávání některých nebo všech kněžských funkcí, interdikt – příkaz nebo zákaz pobytu na určitém místě a přijímání svátostí a účasti na liturgických obřadech, propuštění z duchovního stavu – dříve nazývané degradací, pokání – nařízení vykonání určité formy pokání, jako jsou modlitby, půst nebo charitativní činnost, pokuta nebo náhrada škody – nařízení finančního odškodnění nebo náhrady způsobené škody, omezení nebo zákaz výkonu církevních funkcí – omezení nebo úplný zákaz vykonávání určitých funkcí nebo úřadů v církvi. Tyto tresty jsou zaměřeny na duchovní nápravu, odčinění pohoršení a obnovu spravedlnosti.

?? **Napraví se hříšníci?**

Odpověď na tuto otázku závisí na mnoha faktorech, včetně upřímnosti kajícího, jeho ochoty ke změně a podpory, kterou dostane od církevního společenství. Církev věří, že každý člověk má možnost se

napravit a dosáhnout odpuštění skrze pokání a smíření s Bohem. Církevní tresty nejsou jenom formou odpykání způsobeného zla, ale jsou také prostředkem k povzbuzení hříšníka k sebereflexi a opravdové změně. Duchovní vedení, modlitba, svátosti, jako je zpověď, a podpora ze strany církevního společenství hrají klíčovou roli v procesu nápravy. Snažíme se vytvořit prostředí, ve kterém hříšníci mohou pocítit Boží milosrdenství a lásku, což jim umožňuje najít cestu zpět k životu v souladu s křesťanskými hodnotami. Napravit se je možné, pokud je hříšník ochoten spolupracovat na své vlastní nápravě a přijmout pomoc, kterou mu církev nabízí.

?? **Vzpomenete si na případ, který vám navždy utkvěl?**

Některé kauzy jsou velmi bolestné, ale někdy jsou i humorné události a přeřeky. Jako třeba, když jedna paní vypovídala o svých nevěrách, že se z nich vyzpovídala, a pak řekla, že je jí známo, že hřích proti Duchu Svatému se neodpouští, ale „s Ním skutečně nic neměla“.

?? **Vaše jméno bylo před nedávnem uvedeno snad ve všech médiích, když jste byl ustanoven šéfem Mezinárodní asociace exorcistů. Jaké další služby v církvi zastáváte?**

Jsem soudním vikářem, tedy předsdou soudu brněnského církevního soudu a soudním vikářem královéhradeckého soudu, prezidentem – ředitelem

Akademie kanonického práva, spoluzakladatelem Mezinárodní školy řízení, což je vzdělávací organizace pro řeholníky, kanovníkem Královské stoliční kapituly v Brně, misionářem milosrdenství, členem různých diecézních a mezinárodních poradních orgánů, teologickým cenzorem při Dikasteriu pro kauzy svátých a prezidentem Mezinárodní asociace exorcistů.

?? **Co je to Mezinárodní asociace exorcistů?**

Mezinárodní asociace exorcistů je církevní organizace sdružující katolické exorcisty z celého světa. Tato asociace byla založena v roce 1994, na počátku stál P. Gabriel Amorth, a jejím cílem je poskytovat podporu a vzdělávání kněžím, kteří vykonávají službu exorcismu. Asociace organizuje konference, semináře a výměny zkušeností, aby exorcisté mohli lépe pochopit a řešit případy duchovního obtěžování a posedlosti. Mezinárodní asociace exorcistů je pod kompetencí Dikasteria pro klérus, což je jakési ministerstvo ve Vatikánu pro kněze. Spolupracuje s různými církevními i světskými orgány na zajištění správného a bezpečného provádění exorcismů. Jejimi členy je více jak 900 kněží po celém světě a asi 150 laiků odborníků, především z oblasti psychiatrie. To je ale velké téma, třeba pro nějaký příští rozhovor. Zatím všechny čtenáře srdečně zdravím a žehnám jim!

Nemocniční kaplani aneb Radujte se s radujícími, plačte s plačícími

List Římanům apoštola Pavla pokračuje slovy „*Mějte porozumění jeden pro druhého. Nesmýšlejte vysoko, ale věnujte se všedním službám.*“ (Řím 12:15) Tato slova se mně vybavila na **konferenci o nemocničním kaplanství**, kterou na jaře pro zástupce nemocnic, sociálních zařízení, nemocniční kaplany a dobrovolníky v duchovní péči v diecézi uspořádalo Biskupství královéhradecké.

„Pokaždé, když se ocitnu na podobné akci, uvědomuji si, k jak velkému posunu došlo za posledních třicet let v péči o člověka v celé integritě,“ uvedl biskup Jan Vokál, a pokračoval: „Péče z medicínského hlediska je u nás, oproti mnohým zemím i Evropy, na vysoké úrovni. Ale péče o člověka musí být daleko hlubší a širší. Narážím na to, co je nejvlastnější. Péči duchovní. V ní se angažují stále více kaplani (a kaplanky), kteří bezprostředně pomáhají potřebným. Nesmírně si vážím jejich práce, stejně jako těch, kdo ji vykonávají za nepatrnou odměnu nebo jako dobrovolníci. Neméně si vážím i těch, kteří nemocniční kaplanství umožňují, tedy vedení nemocnic a dalších zřizovatelů a úřadů. Je to služba lidem, pozná se podle ní duchovní vyspělost země. Ta služba je krásná, užitečná a já za ni velice děkuji. Je pro dobro nejpotřebnějších, pro dobro nás všech. Pamatuji na vás modlitbou a přeji vám, aby se vám pořád dařilo.“

” Kdo je nemocniční kaplan? Otázka, kterou si položil Mgr. Bc. Martin Suchomel, Dis., nemocniční kaplan v Ústeckoorlické nemocnici.

Lidé si dost často představují, že nemocniční kaplan je kněz s kolárkem, přicházející za pacienty, kterým uděluje svátost

nemocných. Vidět faráře v nemocnici znamená smrt, bývá častá reakce pacientů, ale přítomnosti nemocničního kaplana opravdu není třeba se děsit. Představuje profesi, která stejně jako lékař, sestra nebo sanitář naplňuje potřeby pacienta, v tomto případě duchovní. Jde o službu přítomností. To znamená, že kaplan dá člověku svůj čas, je s ním a snaží se ho povzbudit, doprovázet, hledat naději. Přitom nemusí nutně nacházet odpovědi nebo řešení jeho problému.

V praxi to vypadá tak, že za pacienty chodím přímo na oddělení, kde jim představuji naši službu a nabízím možnost rozhovoru. Nemocní většinou sami přirozeně začnou mluvit, třeba o své nemoci. Pak postupně, když je navázána důvěra, přejdou k osobnějším tématům. Pokaždé platí, že téma rozhovoru určuje pacient,“ zdůrazňuje Martin Suchomel, původní profesí zdravotník.

” Být nablízku. To je hlavní motto služby nemocničního kaplana. Jeho pomoc je určená všem – pacientům, příbuzným i personálu, a to bez ohledu na vyznání. Možná trochu netradičního zaměstnance mají od roku 2023 všechny nemocnice společnosti Nemocnice Pardubického kraje.

Nemocniční kaplan není psycholog, sociální pracovník, nemocniční klaun ani krizový intervent, přestože do těchto oblastí zasahuje. Jak říká můj kolega Ondřej Doskočil, je to teolog veřejné služby, teolog v terénu. Blízky pacientům, zdravotnickým pracovníkům i příbuzným a pozůstalým. Mezinárodně užívané označení je hospital nebo healthcare chaplain.

„Služba laických nemocničních kaplanů a služba kněží, pastorů či kazatelů se velmi dobře doplňují. Ať již jde o službu věřícím či nevěřícím lidem. Primárně se jedná o pacienty, ale může se stát, že o službu projeví zájem také personál nemocnice. Nejčastěji se to děje neformálně. Začne to nezávazným rozhovorem. Ten se postupně mění v konkrétní problém či potřebu, se kterou může nemocniční kaplan pomoci nebo ji minimálně vyslechnout. Ne vždy je ovšem k takovému hovoru vhodné nemocniční prostředí. Proto je k dispozici prostor duchovního klidu i ticha. Když je příznivé počasí, dá se jít také ven,“ vysvětluje Martin Suchomel.

” Nepsané, ale dodržované pravidlo – kaplan chodí pomalu.

Je to záměr. Má tam vnášet klid, demonstrovat, že má na vás čas. Kaplan nabízí

☛ Konference se konala v Novém Adalbertinu...

☛ ...účastníci byli tématem opravdu zaujati

čas, je tam pro lidi, není limitován systémem. Není zaměřen na výkon. Mimochodem ... Jak vykazovat práci kaplana? S jedním pacientem jsem třeba hodinu nebo s pěticí pacientů po pěti minutách. Vždycky je to o kvalitě, ne o kvantitě. Kaplani mohou být a jsou duchovní i laici. Někteří jsou kněží, někteří jsou trvalí jáhni, větší část tvoří laici, pověření biskupstvím. Mají dekret, ale nejsou nutně všichni svěcení služebníci.

Pořádáme konference, kde se setkáváme, vzděláváme, konfrontujeme svoje zkušenosti. Existují např. odlišnosti mezi Moravou a Čechami, především kvůli religiozitě, která je jiná. My tady, tedy královéhradecká diecéze, jsme něco mezi, takový most. Jako kněz má svoji farnost a svůj kostel, kostelem nemocničního kaplana je celá nemocnice. Jeho „ovečky“ jsou všichni – pacienti, zaměstnanci, slouží všem.

☛ Co nemocniční kaplani přinášejí ...

„Dominantní forma jejich služby je slovo, někdy také mlčení. Primárně nabízejí rozhovor a naslouchání, to častěji. Ale často před tím potřebujeme pacienta rozmluvit. On si určí téma, to ctíme, to je zákon. Velkým tématem jsou otázky týkající se smyslu života. Když se člověk ocitne v nemocnici při dlouhodobější hospitalizaci, má čas přemýšlet a třeba i rekapitulovat, reflektovat svůj dosavadní život,“ pokračoval Martin Suchomel.

Přesvědčovat pacienty na víru nepřichází vůbec v úvahu. Je to o hledání naděje. Pacient má třeba informaci o těžké diagnóze, ale kolečko vyšetření ještě neproběhlo. Lékaři ještě nejsou schopni říct, co s ním bude dál a on je ve fázi úzkosti, potřebuje s někým komunikovat. To je náš prostor, kam máme přijít, sdílet s ním jeho nejistotu, vyslechnout. Dochází i na hledání odpovědi na otázku smysluplnosti, na existenciální otázky, ale nebývá to při prvním setkání. To je o poznávání, budování důvěry, četbě Bible, pokud o to má pacient zájem. Co se týká svátostí, to je doména katolických kněží. Pokud nemocniční kaplan není kněz, stává se tzv. koordinátorem, který sežene kněze, který poslouží svátostmi.

Přítomnost kaplana u lůžka oceňují i pacienti, kteří nemohou komunikovat verbálně. I během mlčení s mlčícím se dá zjistit, zda tam mám být, zda nemocný chce moji přítomnost nebo ne. Kaplani sedávají u lůžka 10–20 minut. I tato služba přítomností je velice dobrá.

Pokud jde o duchovní službu, je-li o ni zájem, bývá to nejčastěji modlitby. Ale i nevěřící nebo hledající pacienti mají často zájem o požehnání.

☛ Komu je služba kaplanů určena ...

Pacientům, kteří jsou osamělí, mají strach, hledají smysl svého života, touží po naději, uvítají lidskou blízkost. Zaměstnancům, kteří jsou často pod

tlakem, potřebují si ulevit, „vysypat koš“. Ideální místo k tomu je kaple, případně místnosti duchovního klidu. Cílovou skupinou jsou ale také pozůstalí. Nejenom pacienti v těžké životní situaci, ale i jejich rodinní příslušníci. V těch případech postupují kaplani ve spolupráci s paliativním týmem.

„U nás v Orlickoústecké nemocnici navštěvují porady sester, které informují o svém poslání. Poučené sestry tak mohou službu kaplana nabídnout pacientovi hned při přijetí, to propojení s personálem je klíčové,“ uzavřel svoje vystoupení Mgr. Bc. Martin Suchomel, Dis., nemocniční kaplan v Ústeckoorlické nemocnici.

☛ Kaplanem naděje je také lékař Fakultní nemocnice v Hradci Králové Michal Hrnčiarik, předseda Asociace nemocničních kaplanů ČR.

Nemocniční kaplani začali v nemocnicích působit koncem minulého století. Posléze se duchovní služba ve zdravotnictví začala krok po kroku rozvíjet jako analogie k duchovní službě v armádě, u policie či ve vězeňství, včetně ustálení označení profese jako „nemocniční kaplan“. Naše služba od počátku navazuje na duchovní službu v nemocnicích, kterou zavedl ve 20. letech 20. století Anton Boisen, vůdčí osobnost nemocničního kaplanství v USA.

U nás ilegálně působili už před rokem 1989 např. P. Ladislav Kubíček na

Litoměřicku nebo P. Jiří Škoda u nás v královéhradecké fakultní nemocnici. Rozhodujícím impulsem byl vznik lůžkových hospiců, tam už byli kaplani vnímáni jako nedílná součást. Právě hospicová péče pomohla tomu, že se spirituální péče etablovala do zdravotnických zařízení. To byl velký krok dopředu. V roce 2011 vznikla Asociace nemocničních kaplanů (ANK) a hned poté Katolická asociace nemocničních kaplanů (KANK).

Právním rámcem je Zákon o zdravotních službách. První dohoda mezi ČBK a MZ o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních vznikla v roce 2006, kdy se tvořila první pravidla. Velký pokrok znamenal metodický pokyn z dubna roku 2017, což byl první oficiální dokument státu o této službě. K dalšímu přelomu došlo 11. 7. 2019: byla uzavřena tzv. Trojstranná dohoda mezi Českou republikou reprezentovanou Ministerstvem zdravotnictví ČR a křesťanskými církvemi zastupovanými Českou biskupskou konferencí a Ekleziologickou radou církví o poskytování duchovní péče ve zdravotnických zařízeních.

🔴 Poslední dva roky se pracuje na novelizaci Zákona o zdravotních službách.

„Texty z metodického pokynu z roku 2017 a dohody z roku 2019 by měly

povyšit na úroveň zákona,“ vysvětluje MUDr. Bc. Michal Hrnčiarik. V úvodním paragrafu bude napsáno, že duchovní je profesionál, který svoji službu poskytuje podle přesně daných pravidel. Na základě toho budeme moci docílit vyhlášky o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních. Proč je to tak důležité? Metodický pokyn je dohoda, v podstatě doporučení. Ale vyhláška MZ je zcela závazný dokument pro všechna zdravotnická zařízení. Jde např. o záze-
mí kaplana, o místo pro setkávání s příbuznými atd.

Důležitý je paragraf týkající se vzdělávání. Předpokládá, že vzdělání nemocničních kaplanů bude akreditované. Postgraduální kurz ale stačit nebude. Je potřeba celoživotní vzdělávání, třeba účast na konferencích, které pořádáme minimálně dvakrát ročně, na specializačních kurzech např. v rámci paliativní péče. Navíc, zmiňoval to už Martin Suchomel, je dobré, když je kaplan vzdělaný i v jiných dovednostech. Když je krizovým interventem nebo poradcem pro pozůstalé.

🔴 Věcné diskuse se vedou o kompetencích nemocničních kaplanů ... co dělá psycholog a co duchovní, jejich spolupráce a prolínání jejich služby.

V existencionálních otázkách se potkávají, mohou spolupracovat a může to dobře

fungovat. Další kompetenční záležitostí je zaznamenávání do zdravotnické dokumentace. Někde kaplani do systému zapisují, jinde to není vůbec možné, zatím to není ošetřeno. Je rovněž třeba zdůraznit, že nemocniční kaplanství není čistě katolická služba. Vždy je to ekumenická záležitost. Je dobře, když je také genderově vyvážená.

V naší královéhradecké diecézi je snaha zajistit spirituální péči na akutních lůžkách, věnovat se lůžkům následným (LDN), lůžkovým i domácím hospicům i malým nemocnicím. Úkol do budoucna představují domovy pro seniory, kde potřeba spirituální péče narůstá. Naši službu nelze poskytovat bez dobrovolníků, na tu by se nemělo zapomínat, to zdůrazňuji. První a zásadní je ovšem zájem zdravotnického zařízení. Nemocnice může kaplanovi pomoci proškolit zdravotnický personál, pečovat o dobrovolnickou službu. Samozřejmě poskytnout kaplanovi prostor pro výkon jeho služby, vlastní zázemí.

První a zásadní podmínkou pro dobře dělanou duchovní péči v nemocnicích je zájem zdravotnického zařízení,“ uvedl k současnému stavu i k perspektivě rozvoje služby nemocničních kaplanů MUDr. Bc. Michal Hrnčiarik, mimochodem jeden ze zakládajících členů domácí hospicové péče Oblastní charity Hradec Králové.

🔴 Akci moderoval P. Tomáš Hoffmann (vlevo), vedle něho Mons. Pavel Rousek, do jehož gesce nemocniční kaplanství spadá

🔴 Na úvod pozdravil účastníky biskup Jan Vokál, který si služby v nemocnicích velmi cení

Abychom se měli rádi a dokázali si odpouštět

77 Poslední blok konference o nemocničním kaplanství, uspořádané Biskupstvím královéhradeckým pro zástupce nemocnic, sociálních zařízení, nemocniční kaplany a dobrovolníky v duchovní péči, byl věnovaný doprovázení umírajících a jejich rodin. To je specializace Jany Sieberové. Původním povoláním zdravotní sestra založila před 15 lety Domáci hospic Duha v Hořicích.

„Děkuji vám všem za službu, kterou vykonáváte v nemocnicích,“ oslovila účastníky konference. Vždycky jsem pokukovala po tomto způsobu služby, 25 let jsem pracovala na operačních sálech. V roce 1984, bylo mně 20 let, jsem byla umístěná do nemocnice, která měla 80 lůžek, většina pacientů byla ležících, umírali sami, za plentami. „Kdo je vinen za jejich špatné umírání?“, ptala jsem se sama sebe s vědomím, že je to i moje věc.

Pak zasáhl osud. Náš syn v roce 2002 utrpěl úraz, zlomil si 4. krční obratel, ochrnul a náš život se změnil. Když nakonec všechno dobře dopadlo, pocítila jsem touhu pomáhat umírajícím lidem. Začala jsem jezdit jako dobrovolník do lůžkových hospiců v Červeném Kostelci, Brně, Litoměřicích. Zkoušela jsem, zda jsem takové služby vůbec schopná. Potom začaly vznikat domácí hospice, ale ne na tak malém městě jako jsou Hořice (9 tisíc obyvatel).

Zlom nastal, když přivezli 36letou onkologickou pacientku, v jejímž osudu se mně prolulo těch 25 let v nemocnicích a na operačních sálech. Umírání ve smutku, v bolesti, osaměle, bez respektování lidské důstojnosti. Ona mně tenkrát řekla: „Sestřičko, já se bojím, bojím se smrti, nevím, jak to bude dál, kdo pomůže.“ Manžel ji opustil, zůstala sama se dvěma dětmi. Dala jsem výpověď a rozhodla se založit domácí hospic.

Je to pro mě velký zázrak. Jedeme sice trochu mimo systém pojištění, ale sloužíme. Náš nejmladší pacient měl 5 měsíců,

holčička. Nejstarší byli dva muži, umírající ve vysokém věku. Pak za mnou začali přicházet lidé, kteří měli stejnou touhu jako já. Pomoci lidem, kteří chtěli zemřít doma. Myslím, že to bylo v Božím plánu, ale také se změnil přístup společnosti.

77 Příběh pacienta, jemuž byla ukončena onkologická léčba a doporučen hospic v Hořicích, jste napsala do své páté knížky, věnované pozůstalým. Těm, kdo se rozhodli pečovat o své blízké doma v jejich přirozeném prostředí. I to je určitá forma kaplanství.

Láska, která nás přesahuje, jak zní její titul, je mým poděkováním pečujícím lidem, které považuji za hrdiny naší doby. Knihu jsem psala díky svědectvím lidí, kteří v bolesti a strachu dokázali otevřít srdce pro své umírající blízké, a v tom všem těžkém se dotkli lásky, která nás přesahuje.

Žijeme v době plné neklidu, v době plné agrese. Hledáme pokoj. Můžeme ho najít v srdcích mužů a žen, kteří stojí na prahu věčnosti, protože jsou moudří a pokorní. Nemusíme daleko cestovat. Stačí navštívit nemocného člověka a vnímat život jeho očima. I do našich srdcí bude pronikat Boží láska, která se nachází uprostřed zápasu v přípravě na smrt.

Měli jsme v péči sedmnáctiletého chlapce. Říkal: „Víte, co je nejdůležitější? Abychom se měli rádi a dokázali si odpouštět. Já blbec na to přišel až teď, před smrtí. Bylo by dobře, kdybych se to dozvěděl dřív.“

„Moje pátá kniha je svědectvím pozůstalých lidí, kteří pečovali o své blízké doma. Jejich rozhodnutí vyžadovalo konkrétní čin v podobě času, který jim věnovali. V bolesti a strachu dokázali otevřít srdce. V tomto prostoru byli obdarováni odpuštěním, smířením a poznáním, že vzájemná láska nás dokáže skutečně osvobodit,“ uzavřela své vystoupení na konferenci o nemocničním kaplanství Jana Sieberová.

Eva Zálešáková)

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Petr Soukal

II.vatikánský koncil pro začátečníky i mírně pokročilé

Stručný, elegantně napsaný průvodce největší církevní událostí naší doby. Klíčové momenty a impulsy, rozbor čtyř hlavních dokumentů, ukazuje také zákulisí i méně známá fakta. Brož., 104 str., 199 Kč

Meg Hunterová-Kilmerová

Proste za nás

Zdá se vám život svatých až nepřírodně dokonalý? Tahle knížka je něco úplně jiného. Autorka dobře ví, že svatí trpěli a čelili pokušením. Tak jako my. Opravdoví svatí nejsou vzorné postavy z čítanek, ale lidé z masa a kostí, plní pochybností, nespoutané svobody a lásky k Bohu i k druhým. Mnozí našli smysl svého života za neuvěřitelných okolností. Brož., 304 str., 399 Kč

Věž kostela sv. Voršily po nedávné opravě

Oceněné náhrobní kameny

Farnost Chlumec nad Cidlinou uspěla a zvítězila

Římskokatolická farnost – děkanství Chlumec nad Cidlinou obsadilo v soutěži Hereditas obligat 2024 (Dědictví zavazuje), vypsané Radou Královéhradeckého kraje, první místo v kategorii „Restaurování prohlášené památky“ za restaurování osmi renesančních kamenných náhrobků při zdi **kostela sv. Voršily v Chlumci nad Cidlinou**.

Slavnostní předávání cen proběhlo na Kolowratském zámku v Rychnově nad Kněžnou 13. června 2024. Oceněné náhrobky jsou typickým produktem renesanční epochy. Společensky výše postavené vrstvy se snažily zdůraznit význam osobnosti a jejich úmysl provázel i zesnulé.

Umístění náhrobků na nechráněných místech a zanedbaná péče měly za následek, že náhrobky se ocitly v havarijním nebo silně poškozeném stavu. Chlumecký farář Arnošt Vidourek inicioval restaurování těchto významných památek a jejich nové osazení do chráněné expozice v podvěží kostela sv. Voršily.

Záměr realizovala akademická sochařka a restaurátorka Kateřina Čiháková Myšková. Restaurování náhrobků je po rekonstrukci kostelní věže dalším krokem v úsilí o celkovou vnější opravu lodí a presbytáře kostela.

Renesance se v Českých zemích datuje od konce 15. do první poloviny 17. století. Bylo to období poměrně krátké, bez válek, což vedlo k růstu měst, hospodářskému rozkvětu a ke vzniku zámožnějších vrstev obyvatelstva. Kromě šlechty na významu získávají měšťané a řemeslníci, zatímco církev je po husitských válkách majetkově oslabena. Tímto faktem

se vysvětlují i sakrální stavby, jejichž vznik iniciovali převážně šlechtici. Tak bylo i v Chlumci. Stavbu sv. Voršily, renesančního chrámu ještě s prvky doznívající gotiky, financoval Jan z Pernštejna a dostavěl ho mistr Petr v roce 1543.

Období renesance vděčí Chlumec a Po-cidlini vůbec za výjimečný soubor 8 náhrobních kamenů jak s erbovními tak s figurálními motivy. Právě poslední jmenované jsou dokladem zlepšené ekonomické situace cechovních mistrů.

Kameny se původně nacházely v kryptě chrámu sv. Voršily, a to do roku 1836,

kdy byly vyzdvíženy a osazeny na severní a jižní zdi kostela. Kameny na severní straně samozřejmě trpěly povětrnostními vlivy podstatně více, což se projevilo na jejich stavu. Byl havarijní. Rozměry jednotlivých náhrobků se liší, pohybují se od 194 cm výšky, 106 cm šířky a 6–10 cm hloubky do 180 cm výšky a 80 cm šířky. Jen jeden náhrobní kámen vykazuje hloubku 34 cm.

Náhrobky na severní straně patřily chlumeckým správcům panství nebo hejtmánům, jejichž erbovními znaky byly převážně přílby s péry. Jedním z nich byl hejtmán Vilém Zlý Kněz z Velikého Lipna, který se ujal úřadu v roce 1571. Na jižní straně byly umístěny náhrobky s figurálními motivy vztahujícími se k zaměstnání zemřelých. Do této kategorie patří náhrobek mlynáře Jana Vrabce

z roku 1560, jehož povinností bylo vedle pečení chleba i vykrmit dva vepře a královské komoře zaplatit roční nájemné sto kop. K prosperujícím odvětvím patřilo zejména rybníkářství a řeznictví – náhrobky to dokládají. Snad nejzajímavější v chlumecké sbírce je náhrobní kámen Václava Zachaře z Pašiněvsi, který má v erbu veslujícího rytíře plujícího na loďce. Tento erb dostal od krále jeho předek Jan Zachař, který pobýval v severských státech, ve Skandinávii a Laponsku, a přivezl si domů kajak. Používal ho k rybolovu a k vyjížděním. Je považován za nejstaršího vodáka v Čechách.

Renesanční náhrobky působivě zachycují minulost, jsou do kamene vtesaným svědectvím o tehdejší době.

Hana Tomsa-Hladik)

(Vyhlášení ocenění se uskutečnilo na kolowratském zámku v Rychnově nad Kněžnou, pod patronací MUDr. Andrei Kolowrat Krakowské (v růžovém saku)

(P. Arnošt Vidourek převzal od Krajského úřadu i finanční dar za vítězství v soutěži

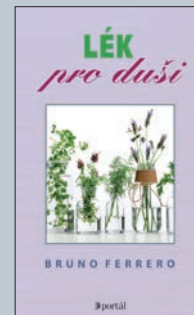
(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klappkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Bruno Ferrero

Lék pro duši

24. titul úspěšné řady knih „pro duši“ přináší nové povídky a duchovní zamyšlení, které mohou pomáhat bolavé a unavené duši, ale své místo najdou i při osobní meditaci, v katechezi či během rodinné čtení. *Brož., 88 str., 159 Kč*

Sarah Jaquette Ray

Průvodce klimatickou úzkostí

Jak si udržet chladnou hlavu na zahřívající se planetě

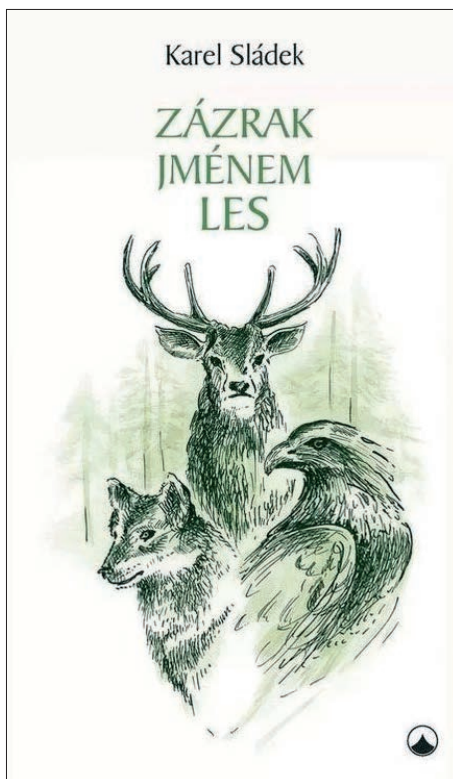
Rádce pro „klimatickou generaci“ vysvětluje, proč a jak se musíme zbavit ekologické viny, odolávat vyhoření, pěstovat odolnost a zároveň se nepřestat zasazovat o klimatickou spravedlnost. Pro všechny, kteří berou vážně ekologickou hrozbu a mají problém vypořádat se s pocitem bezmoci a zoufalství. Přináší návod jim i jejich rodinám, učitelům, mentorům a všem, kteří v této hrozbě nevyrostli, ale stojí před ní stejně jako jejich děti. *Brož., 200 str., 379 Kč*

Lidská paměť v krajině stromů

Každý starý strom nás fascinuje svou výškou a šířkou, patrovitostí, košatostí a stabilitou kořenů. Památný strom v krajině zažil mnohé změny vnější i vnitřní, pamatuje konec okolních stromů a změny v krajině, historické události a příběhy několika pokolení lidí. Přežije též nás a bude svědkem změn u příštích generací. Zdá se, jako by vnější forma stromu souzněla i s lidským přáním a snem po růstu a trvání života. Toužíme vidět rozvětvenou rodinu, mít smysl života a být zakotveni v poznané životní pravdě.

Kdybychom se na mnoho let vystěhovali z našeho území a nechali přírodu ladem, při návratu bychom pravděpodobně našli krajinu v tom stavu, jak vypadala, než ji zásadním způsobem začali ovlivňovat první lidé v neolitu. K výraznému odlesňování člověkem došlo v době přechodu na zemědělský styl života, kdy lesy nahradila zemědělská krajina, kterou jsme pojmenovali jako kulturní step. Pozdější těžba a využití dřeva vedly až k takovým změnám, že došlo k vyhubení zvěře, jako byl tur, zubr či medvěd.

Bez zásahu člověka by naše území opět pokrýval les, který by se svou skladbou blížil době klimatického optima zvané „atlantik“ mezi léty 6500 a 4800 před naším letopočtem. Již od předcházejícího období „boreálu“ se mezi břízy a borovice rozšiřovaly lísky a smíšené doubravy, následoval buk, habr, jedle. Uvedená skladba lesa je dnes považována za

ideální pro obnovu a ochranu cenných lokalit. Příroda s lesem bez větších zásahů člověka má evokovat svoji původní panenskost. Proto jimi lesníci a správci chráněných oblastí nahrazují jehličnaté monokultury, které člověk vysadil na místě dříve vykáčeného lesa. Vychází z předpokladu, že původní les je blíže stabilitě ekosystémů v jejich rozmanitosti. Tak si také uchovává krásu panenskosti přírody. Podobně člověk často pátrá ve svém nitru, aby pod vrstvami ega našel prapůvodní panenskost duše, ráj, než

došlo k narušení duševního života egoismem a sobectvím druhých lidí.

Ať je však skladba stromů jakákoliv, do lesa chodí každý rád, protože harmonii ztraceného ráje v našem srdci toužíme spatřit i okolo nás, dotknout se jí hmatatelně, viditelně, inspirativně. Les má v našem spirituálním hledání zvláštní kouzlo. Z pohledu hledání harmonie ekosystémů jsou cenné a chráněné především mokřady, které dávají obživu, úkryt a bezpečí mnohým živočichům. Lidská duše i tělo při pohledu na tuto harmonii a rozmanitost života nalezne duševní občerstvení, obnovu a touhu po duchovním přesahu. Stejně jako příroda po narušení hledá a navrácí se k původní stabilitě nebo vytváří novou, tak také člověk po životních blouděních a narušení vztahů hledá cesty, jak opět sladit, co vlastním jednáním poničil.

Mikroklima lesa působí blahodárně na dýchání a kyslík, který stromy uvolňují, oživuje každý orgán v těle. Ne náhodou se v globálním hledisku hovoří o lesech a pralesech jako o plicích planety. Ideálně stíní průnik slunečních paprsků, které pak ve větvích vytváří až pohádkovou atmosféru ztraceného ráje. Zelen v různých patrech keřů a stromů je utišující pastvou pro oči. Sluch se zaměří na zpěv ptáků, šumění potoka nebo na vítr, který si hraje s větvemi stromů. Přítomný hmyz, ptáci či zvěř v nás vzbuzují touhu žít a předat život.

Když potom sledujeme rozvernou řeku, jak protéká ve svých přirozených meandrech vrbovými houštinami a lužními lesy s dubem, topolem, jasanem, lípou, jilmem či javorem, objevujeme v sobě paměť sounáležitosti s přírodou zděděnou po našich předcích.

Skladba lesa vypovídá mnohé o historii naší krajiny. Stromy potřebují k růstu specifické podmínky atmosféry, větru, světla, tepla a koloběhu vody. Výskyt specifických druhů stromů určuje též druh a typ půdy. Z těchto fyzikálních

TŘI DŮVODY, PROČ SI PŘEDPLATIT DUHU

PRO RODIČE

- Budete mít společné téma a můžete si s dětmi povídat o Bohu.
- O Bohu píšeme jednoduše, ale ne zjednodušeně, výuku náboženství tak zvládnete i doma.
- A k tomu zábavné prvky a podpora na webu.

PRO KNĚZE

- Budete mít vždy po ruce vhodný dárek.
- Budete mít přehled, co děti řeší a co je zajímavé.
- Budete mít inspiraci pro výuku náboženství nebo k promluvám pro děti.

NA ŠKOLNÍ ROK ZA 500 Kč

zákonitostí můžeme odvozovat podmínky života v minulosti. Podle toho, jaké se v minulosti dané oblasti nacházely stromy, tedy zpětně odvozujeme klimatické a půdní poměry minulých dob.

V paměti těla stromů je obzvláště zapsáno klima. Dendrochronologie je vědeckou analýzou letokruhů. Letokruhy vydávají svědectví o klimatu minulosti. V dobách teplejších a vlhčích docházelo k nárůstu hmoty stromů, takže vzdálenost mezi letokruhy je větší než v dobách sušších. Světlejší část letokruhu vzniká na jaře, kdy je růst po zimním období klidu rychlejší a dřevní hmota je v důsledku toho řidší. Snad každý z nás už někdy pozoroval špalky a začal počítat letokruhy, aby zjistil stáří stromu, a věk stromu srovnal s vlastním věkem. Někdy najdeme právě ten letokruh z roku, kdy jsme se sami narodili.

Strom si v sobě nese stopy minulosti. Také naše tělo má na sobě a v sobě uchovány „záznamy“ běhu našeho života. Nejsou to jen stinné stránky života, jako jsou rány, jizvy a šrámy, poškozené orgány či chronické nemoci. Naše tělo v sobě nese též paměť na doby radosti ze života a naděje v život. Každé období našeho života je zapsáno v kronice naší tělesnosti, tak jako jsou ve stromu přítomny letokruhy. Naše tělesnost se svojí pamětí tíhne k věčnému oslavení a naplnění.

Les se také přirozeně obnovuje. Má svůj životní cyklus mládí, zralosti a stáří, který je využíván při pěstování stromů. Když se les přirozeně rozpadá stářím, souběžně se objevuje nový mladý porost. Ten postupně roste do fáze rozkvětu a optima, po kterém opět přichází rozpad za současného zmlazování. Podobně je krásné vidět pospolu jednotlivé generace širší rodiny od dětí, dospívajících, dospělých až po staré lidi. Když staří hledí tváří v tvář své konečnosti, je pro ně zdrojem energie a radosti pohled na vnuky a pravnuky. Paměť lidská se tak stává součástí paměti, která jednotlivý lidský život přesahuje k věčnosti.

Karel Sládek)

Upravený a aktualizovaný úryvek z autorovy knihy Zázrak jménem les (KNA 2017)

Podmalba na skle od Zory Ponicové-Paterové v Památníku obětem hor v Modrém sedle

Svatí na krkonošských stezkách

Na krkonošských cestách provází poutníky nové podmalby na skle se zobrazením světců. Podmalby na skle jsou prastarou výtvarnou technikou, které nechyběly v žádné krkonošské chalupě. Patnáct zbrusu nových podmaleb dostala Správa KRNP darem od jejich autorky Zory Ponicové-Paterové a jejího bratra Václava Patery. Nedávno byly odhaleny dvě podmalby. Jedna s motivem Nejsvětější Trojice v Památníku obětem hor v Modrém sedle a jedna podmalba anděla strážného na křižovatce cest pod vrcholem Předního Žalého.

Památník obětem hor v Modrém sedle vznikl na konci 18. století na paměť krkonošského horáka Václava Rennera, který tu v roce 1798 zahynul při transportu dřeva z Lahrových Bud na Luční boudu, která právě Rennerům patřila. Obnovenou kapličku potom 25. září 1927 vysvětil vrchlabský děkan Johann Borth jako kapli Nejsvětější Trojice. V roce 1957 se pak stala památkou těch, jejichž životy si vzalo zdejší nevyzpytatelné horské počasí, laviny, apod.

Podmalby od Zory Ponicové-Paterové můžete vidět kromě Modrého sedla a Žalého také u rozhledny Štěpánka (sv. Štěpán), na Čertově hoře (sv. Prokop), na Kotelské vyhlídce nad Horními Štěpanicemi (sv. Jiří), u památníku lesnické exkurze nad Husími boudami (sv. Hubert), na Hanapetrově Pesece (sv. Máří Magdalena), u Zámečku nad Dolním Dvorem (římská bohyně lovu Diana), na Liščí cestě u Zadních Rennerovek (sv. Florian), na Berghausu v Černém Dole (sv. Barbora), na Krausových Boudách nad Janskými Lázněmi (Panna Maria), na Pražačce nad Horním Maršovem (sv. Ambrož), na Václaváku na Černé hoře (sv. Václav), na Cestníku (sv. Hubert) a na Rýchorách (Panna Maria).

Až do konce letošního října můžete obdivovat podmalby na skle také na výstavě Svati pomocníci v Památníku zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou. Ty mají ale jinou autorku, emeritní ředitelku Krkonošského muzea ve Vrchlabí Janu Sojkovou.

zdroj: web Biskupství královéhradeckého)

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Tim Birkhead

Ptačí smysl

Podobný obraz známe: malebná horská krajina, kterou kdysi pokrývaly lesy, nyní vypadá, jako kdyby se přes ni přehnala pohroma. Les zmizel a zbyly po něm jen pahýly mrtvých stromů. Šumava i Jeseníky zejí prázdnotou. O viníkovi jsme také slyšeli: jsou to kůrovci, které je třeba nemilosrdně likvidovat... Nebo je to všechno trochu jinak? Co vlastně o kůrovcích víme? Víme o nich vůbec něco? Měli bychom se o ně zajímat? 272 str., 251 Kč

Jennifer Ackerman

Ptačí způsoby

Kniha pojednává o překvapivých a někdy znepokojivých projevech chování, které jsou u ptáků na denním pořádku, o činnostech, které výrazně a někdy škodolibě vyvracejí naše obvyklé představy o tom, co je u ptáků „normální“ a čeho jsme si mysleli, že jsou schopni. 384 str., 398 Kč

(Hora Matky Boží v Králíkách

Nová expozice v klášteře na Hoře Matky Boží

Duchovní správa poutního kostela v Králíkách II otevřela v neděli 18. srpna 2024 po hlavní poutní bohoslužbě novou expozici o historii poutního místa Hora Matky Boží. Expozice je součástí prohlídkového okruhu, který se nachází v ambitech. Autorem koncepce expozice je Mons. ICLic. Mgr. Karel Moravec a kurátorem Mgr. Jakub Soukal.

Ve třech místnostech expozice přibližuje historii Hory Matky Boží od vzniku poutního místa až do současnosti. Popisuje významné kapitoly z dějin poutního místa, jako je vlastní založení kostela a kláštera, poutní tradice napříč staletími, ničivý požár v roce 1846, činnost řádu servitů a redemptoristů, deset let fungování centralizačního kláštera v 50. letech 20. století, působení sester Neposkvrněného početí Panny Marie (nyní Františkánky Marie Immaculaty) v klášteře od roku 1960 do roku 2002. Uvedená témata doprovází nejen bohatá obrazová dokumentace archivních materiálů či dobových fotografií, ale také více než čtyři desítky exponátů s datací od poloviny 18. století do současnosti. Předměty historicky spjaté s poutním místem pochází z majetku Duchovní správy poutního kostela, ze sbírek Městského muzea Králíky a z majetku Františkánek Marie Immaculaty.

Mnohé z prezentovaných historických fotografií či textů jsou široké veřejnosti představeny poprvé. Lze zmínit například překlad výběru krátkých příběhů z latinského spisu z roku 1750, které popisují zázraky na přímluvu Matky Boží Králické, nebo fotografie z archivu Františkánek Marie Immaculaty zachycující každodenní život v klášteře od 60. let 20. století.

Expozici bude možné navštívit v otevírací době prohlídkového okruhu v ambitech. Do konce září je okruh přístupný od pondělí do soboty v čase 10–17 hod., v neděli v čase 11–17 hod. Další informace jsou k dispozici na webu kláštera www.klasterkraliky.cz.

Katechetické a pedagogické centrum

Pozvánka na seminář s Anneliese Hechtovou

Katechetické a pedagogické centrum chystá na říjen seminář, který se v minulých letech těšil velké přízni a jehož vzácný host dokáže přilákat velké množství lidí nejen z řad katechetů a učitelů. Jedná se o autorku řady materiálů k biblické práci Anneliese Hechtovou. Některé její publikace vyšly i v českém jazyce jako např. *Zažít Bibli*, *Kreativní přístupy k Bibli*, *Tvořivá práce s biblickými postavami*, apod. Anneliese Hechtová je také dlouholetou lektorkou *Biblického díla* ve Stuttgartu. Díky spolupráci s časopisem *Duha* jsme tak mohli být již několikrát účastní jejich seminářů, na

kterých jsme sbírali inspiraci pro naši práci i osobní život.

Seminář, na který bychom vás nyní rádi pozvali, se bude konat v sobotu 12. října v Novém Adalbertinu v Hradci Králové. Tématem bude *Uzdravení v Bibli*. Jak jsme již u Anneliese Hechtové zvyklí, půjde především o práci s biblickými texty s praktickými ukázkami. Seminář bude zaměřen na to, jak konkrétní biblické texty prezentovat v rámci katecheze, výuky náboženství nebo setkání dospělých nad Bibli. Akce je otevřena všem, kteří by měli o toto téma či způsob práce zájem.

Podrobné informace k akci, včetně přihlášky, naleznete začátkem školního roku na webových stránkách KPC.

Markéta Rumpíková)

(Knižní tipy

Liber gigas

Na mohutné skále, která je pevnou součástí broumovského kláštera, je postaven i opatský kostel sv. Vojtěcha, který je možné bez nadsázky označit za *Liber gigas* – Velkou knihu, ve které však dnes už málokdo dokáže číst. Díky někdejšímu břevnovsko-broumovskému opatovi Františkovi Štěpánovi Rautenstrauchovi (opatem 1773–1785), který se aktivně účastnil císařské školní reformy, zvláště v rámci teologických studií, není téměř 100 % z nás analfabety. Avšak na druhé straně jsme výrazně omezili, či až ztratili dovednost rozumět náboženským zobrazením kolem nás. Největší rukopisná kniha světa, která v letech 1477–1594 pobývala v Broumově, je už několik staletí ve švédské metropoli. Královská knihovna ve Stockholmu *Codex gigas* občas půjčuje, v České republice tak byl naposledy od září 2007 do března 2008. *Liber gigas* si však můžete číst na východě Čech každý den.

P. Martin Lanži, broumovský děkan)

Estetiku a dokonalost vrcholného baroka klášterního kostela představuje broumovský děkan Martin Lanži ve své nové knize.

Když jsme s prezidentem Klausem dopochodovali do presbytáře a učinili čelem vzhled, zhluboka vydechli a ozvalo se: „To je ale krásná“.

Paní Livii Klausovou, rodačku z Oravy, tak výrazně oslovila gotická barokizovaná socha Panny Marie. Mnohé bylo učiněno. Stálo to mnoho námahy, ale především odvahy a trpělivosti, a tak vidíme, že bez antických ctností, takzvaných kardinálních ctností, mezi které patří statečnost, a které přijala do své nauky i církev, není možné žít, pracovat a rozvíjet civilizaci a její duchovní rozměr v tomto kraji krásné přírody. Kříž symbolizuje vertikálu i horizontálu v kruciálním spojení. Tedy střed, kterým je náš spasitel a vykupitel Ježíš Kristus, pravý Bůh a pravý člověk. Bez vertikály, která stále vede náš pohled vzhůru se utápíme v banalitě všednosti a sebestředném marasmu. To jsou největší nepřátelé naší doby.

Dominik kardinál Duka OP

L. P. 2024

Knihu lze zakoupit v Hradci Králové v knihkupectví U katedrály nebo v Náchodě, Kniha Horová či v Broumově, v klášterním Informačním centru. Cena knihy je 249 Kč, případně plus poštovné a balné.

Diecézní centrum pro rodinu

Jen láska má cenu

Předposlední příspěvek z cyklu o svaté Terezii z Lisieux (z knihy autora **Victora Siona**, karmelitána – **Duchovní realismus Terezie z Lisieux**) přichází ke svým čtenářům v prostupující hlubině nazírání nejen svěřence ve své autenticitě, ve svém osobním duchovním odkazu, ale i v kontemplaci a teologické reflexi autora publikace, jehož Tereziina moudrost v „dětské jednoduchosti“ a její „věda lásky“ doslova fascinují. Čím více se do textu začteme, tím lépe zjistíme, jak veskrze aktuální poselství poplatná současné době nám „učitelka církve“ předkládá. To je také hlavním důvodem, proč právě Tereziině odkazu v tomto „seriálu“ na pokračování věnujeme tolik pozornosti. Terezii můžeme nazvat mystagogem naší doby – tedy tou, která uvádí do tajemství víry. Může být naší světélkující střelkou kompasu na cestě ke svatosti, ke které jsme Bohem všichni pozváni...

Pro Terezii „jen láska má cenu“. Sobectví už nemá nad ní vládu. Tento chorobný zákrut člověkovy vůle, který ho soustřeďuje na něho, na jeho zájmy, na bezprostřední a vždy klamně požitky, tento zákrut staví Terezie od začátku na hlavu tím, že si volí jako jediný cíl potěšení Boha. Není u ní žádná ziskuchtivost, žádné horečné hledání Boha. Vždyť co by mohla získat nebo dát, když všechno pochází od Otce? „*Dal někdo Pánu něco, aby se mu to muselo oplácet*“ (Řím 11,35)? Bůh nám není nic dlužen, to my jsme dlužní jemu.

Jít cestou dětství tedy znamená provést tento obrat smýšlení, jaký žádá Ježíš už od svého prvního kázání a který je predehrou každého vstupu do království: „*Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obrat se a věřte evangelium*“ (Mk 1,15). „Být jako děti“ znamená vyprázdnit se od požitkářského sobectví a nechat jednat Boha v hlubinách bytosti. Znamená to zřici se potřeby, tak hluboko v nás zakotvené, abychom byli sami pány na lodi a chodili, kam se nám zachce, a rozhodovali podle

▣ Bazilika sv. Terezie z Lisieux ve stejnojmenném francouzském městě

svých rozmarů, co bude pro nás dobré a co zlé. Proto duchovní dětství, spontánní podrobenost Boží vůli, je neobjektivnější a nejradikálnější odpověď na Adamův hřích. Člověk se odloučil od Boha v naději, že bude růst. Terezie se spojuje s Bohem, protože odmítá růst. Člověk chtěl být někým, chtěl být sám – a stal se zajatcem. Terezie si zvolila, že chce patřit Někomu, a v Bohu se osvobodila.

Ale nic nás nestojí více než osvojit si duši dítěte, a to i v duchovním smyslu, jaký měl na mysli Ježíš. Neboť všechen boj naší existence nás táhne opačným směrem k uplatnění a potvrzení osobnosti. Je zapotřebí tolik trpět už proto, aby se člověk stal lidsky dospělým a proklestil cestu lidem ve světě, který už není lidský. Předložit udýchanému zápasníkovi ideál špatně usměrňovaného dítěte by mohl být výsměch. A snad více než kterákoli jiná doba odpověděla by naše doba vzpourou, a rouháním by ještě zhoršila Nikodémovu ironii. Je důležité rozlišit, co může takový přemet v sobě skrývat zdravě křesťanského. Neboť Bůh vepsal do nás zákon růstu. O samotném Ježíši nám prohlašuje evangelium, že „*prospíval moudrostí, vzrůstem*

a oblibou u Boha i u lidí“ (Lk 2,52). A ještě více, tento růst je nám představován jako první úkol Božího Syna... „*Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a spočívalo na něm zvláštní Boží přízeň*“ (Lk 2,40). V řádu přirozenosti i v řádu milosti tedy musíme zanechat plínek a žvatláni: „*Když jsem byl dítě, myslel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě. Když se však stal ze mne muž, všechno dětské jsem odložil*“ (1 Kor 13,11). Terezie to ví, když napsala: „*Bylo to 25. prosince 1886, kdy se mi dostalo té milosti, že jsem přestala být dítětem. Jedním slovem, dostalo se mi milosti úplného obrácení.*“

Toto postupné rozvíjení, které nás má dovést až do „*Kristovy plnosti*“ (Ef 4,13), je kromě toho určeno pro službu celému tělu: „*Uřčil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek, a váš užitek aby byl trvalý*“ (Jan 15,16). Takové stejnorodé dozrání křesťana se může obrátit jen k Boží slávě. Bůh tvořil z lásky a pro lásku. Nejde o to, abychom v sobě uměle zarazili všechen lidský elán a všechno nadšení. Není to pro malodušné osoby klamně pokušení, aby duchovním dětstvím zastíraly obyčejný strach ze života nebo neuvědomělý únik před odpovědnostmi, jaké má dospělý! Jít životem jako na procházku, s rukama v kapsách, bezstarostně jako školák, by bylo snadné, ale uboze lidské, a tak málo vykupitelské! Existuje povinnost stárnutí, protože Bůh nás pohroužil do času, abychom v něm v lásce vytěžili kapitál ze své svobody. Co odsuzuje Ježíš ve jménu duchovního dětství, není harmonický rozvoj schopnosti člověka, ale jejich rozvoj anarchický na úkor jediného potřebného. Přesto v řádu vykoupění je přechod k plné podobě Kristově paradoxně zajištěn pouze ustavičným vyvlastňováním, které „*cestička*“ vyjádřila vypočítáním našich běd. Musíme ustavičně překračovat náhody našich lidských dějin, abychom se už na zemi podíleli na věčné přítomnosti Otce, která

už v nás působí. Na lidské úrovni směřuje náš život k svému dovršení přidáváním úkonů čím dál tím bohatších. Z vyššího hlediska (Božího) královský zárodek křtu se už nalévá překypující slávou, která je nám slíbena. Stačí jen nechat jednat Boha a odpovídat okamžik za okamžikem na jeho lásku pokorou a důvěrou. Otec nás nežadá, abychom hromadili poklady, které rezavějí, ale abychom denně mlčky rozšiřovali svou duši do rozměrů jeho nepomíjivých pokladů. „*Tisíc let je pro něho jako jeden den*“ (Ž 90,4). A celý náš život je v jeho očích jenom den dítěte s jeho smíchem a s jeho slzami, ve kterém láska trpělivě vytesává náš věčný model.

Nemůže být rozpor mezi lidským pokrokem, který nám Bůh ukládá, a letorou dítěte, v jaké chce, abychom zůstali. Neboť duchovní dětství je statické jen zdánlivě: ve skutečnosti je to „koeficient“ pokory a důvěry, který ovlivňuje každý okamžik našeho trvání. Zůstat v Bohu znamená růst... V tom tkví zázrak křesťanské světosti, nevadnoucího mládí takové svaté Terezie, čerpaného z živé vody Boží bystřiny.

„*Nediv se*“ (Jan 3,7), říká Ježíš. Nedivme se, že duchovní dětství, jak se zdá, otrásá našimi časnými kategoriemi, poněvadž si bere za úkol anticipovat věčnost.

„*Zůstaňte v mé lásce*“ (Jan 15,9)... Nuže, láska je nepřetržitý exodus. Ježíš věděl, co je v člověku, a znal moc pýchy, která ho přibíjí na kříž. Věděl, že evangelium jde proti proudu hříchu a že hříšník se bude náhle cítit jako vyhozený ze sedla a bez opory. Proto se Ježíš nespokojil s tím, že ukazuje na dětství jako na ideál. Chtěl být jeho živým příkladem. Všechno, co Terezie zahrnuje do své cesty dětství, vyzvoval Ježíš, který je Cesta a jediný Syn, ze svého synovství. Pouze vztahy lásky mezi Synem a Otcem jsou totiž náplní duchovního dětství. „*To je pak věčný život: že poznají tebe, jediného pravého Boha, ... Otec, který ve mně přebývá, koná své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec že je ve mně*“ (Jan 17,3; 14,11)...

Celé evangelium není nic jiného než portrét Otce. To je přesně to, co v něm našla Terezie. A protože všechno, co zjevil

Otec, nese s sebou odpovídající postoj dítěte, byl křesťanský život vyryt jako reliéf už tím, že měla v sobě vtištěnu Boží tvář. Ježíš nás žádá, abychom žili jako děti, nepochybně ubohé, ale nekonečně milované. Z této křížovky blahoslavenství vyjde Tereziina „cestička“. „*Per vias rectas*“, přímo v nebi. Radostná odevzdanost, navzdory zkoušce, navzdory tíži hříchu. Vášnivá důvěra marnotratného syna a slepce, pokora neužitečného služebníka: takovou linii chování vyčetla Terezie z evangelia.

Několik hodin před svou smrtí bude chtít být Ježíš, Učitel a Pán, ještě služebníkem všech. Poklekne na kolena a umyje nohy pyšným. „*Dal jsem vám příklad: jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy. Ano, skutečně, říkám vám: Služebník není víc než jeho pán, posel není víc než ten, kdo ho poslal. Víte-li to, blaze vám, když podle toho jednáte*“ (Jan 13,15-17). To je poslední blahoslavenství, blahoslavenství Služebníka pokorného, a tedy dítěte. A až Ježíš dá své tělo a svou krev za pokrm, oné noci, kdy ho Jidáš už zrazoval, bude moci říci nakonec svým učedníkům slova, která ho tak dlouho páčila v srdci: „*Dítka, ještě jen krátký čas jsem s vámi... Dávám vám nové přikázání: milujte se navzájem*“ (Jan 13,34).

Když Ježíš umíral, neměl už co dát: předal nám všechna svá synovská tajemství. Ale předává nám ještě tajemství své Matky, její lásku a její průzračnost. Dává nám svou Matku, ne abychom ji hlídali, ale abychom na ni hleděli. Neboť když budeme vidět ji, uvidíme, jak ona viděla Boha. A jenom to je důležité. Bůh nám nabízí ve své Služebnici vzor pokory, v Panně vzor odevzdanosti. A ta, která uvádí Boha do světa, dostává poslání, aby nás uvedla do světa Božího a aby v nás vytvořila dítě, jakým byla ona, Dítě, které ona nosila. Beze vší pochyby nespatrieme nikdy lépe Ježíšovy rysy než v očích té, která ho oslovovala: můj synu. Prvorozeného z mnoha bratří...

S přáním všeho dobrého vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Autoři muzikálu se nechali volně inspirovat biblickým příběhem

Ztvárnění bylo blízké dnešní generaci mladých

Diecézní centrum pro mládež

Muzikál na Vesmíru

Hudební týden se letos stal místem neobvyčejného kulturního zážitku. Účastníci této akce se rozhodli připravit malý benefiční muzikál Marnotratný syn na podporu dobrovolnické činnosti v Albánii, kterou zajišťuje nezisková organizace SADBA (Salesiánská asociace Dona Boska).

Muzikál, který proběhl na závěr Hudebního týdne, přilákal více než 100 diváků a díky jejich štědrosti se podařilo vybrat přes 9000 Kč. Tato částka pomůže Majki

Kašparové v jejich snahách o zlepšení života mladých lidí v Albánii.

Benefiční akce byla nejen příležitostí k podpoře ušlechtilého cíle, ale také ukázkou talentu a nasazení mladých lidí, kteří se na přípravě muzikálu podíleli. Celý tým věnoval přípravě mnoho hodin a výsledek stál za to. Diváci ocenili nejen hudební a herecké výkony, ale i celkovou atmosféru a smysluplný přesah příběhu o marnotratném synovi.

SADBA se dlouhodobě věnuje podpoře dobrovolnictví a rozvoji komunit v různých částech světa. Díky této organizaci mají dobrovolníci jako Majki možnost přinášet pozitivní změny do životů mnoha mladých lidí. Výtěžek bude použit na náklady spojené s dobrovolnictvím. Přebýtek Marie ráda věnuje organizaci SADBA pro další dobrovolníky.

Klára F. Petrová

Finální a stěžejní obraz závěru muzikálu

Vesmírný autorský a herecký tým, foto: 4× Josef Polehňa

Diecézní centrum pro seniory

Diecézní setkání seniorů letos mj. i s kardinálem

Rekordních 250 účastníků se sešlo na loňském podzimním setkání seniorů. Letošní 18. diecézní setkání je připravené na čtvrtek 26. září 2024.

Začne tradičně krátce po deváté hodině dopolední modlitbou seniorů za osamělé a nemocné. Slavnostní bohoslužbu bude od deseti hodin celebrovat kardinál Dominik Duka. Jako královéhradecký biskup se před lety aktivně přihlásil k pastorači seniorů. I díky jemu byla naše diecézní setkání seniorů první v republice.

Mše se zúčastní také děti z hradecké Církevní základní školy Jana Pavla II.

Beseda se Zibim

Program bude poté pokračovat ve velkém sále Nového Adalbertina, kde začne v 11:15 hodin beseda s P. Zbigniewem Czendlikiem. Rodák z polských Beskyd, mimochodem čerstvý šedesátník, řečený Zibi, působí u nás od července 1992. Po roční zkušenosti v náhodské farnosti odešel do Lanškrouna, kde se mu v roce 1997 podařilo dokončit opravu kostela svatého Václava. V roce 2008 byl jmenován děkanem lanškrounské farnosti.

Je mediálně známý zejména díky přátelským vztahům s řadou lidí z politiky a kultury. Účinkoval v televizních pořadech Bolkoviny, Krásný ztráty, Uvolněte se, prosím a Máme rádi Česko. Jako moderátor se objevil v pořadech Uchem jehly a U Pastýře. Je aktivním sportovcem; dříve hrával fotbal, později přešel na golf.

Posezení s P. Zbigniewem Czendlikiem ukončí polední přestávka, věnovaná nejen občerstvení účastníků, ale také aktuálními informacím z Diecézního centra pro seniory.

Setkání s Viktorií Mertovou

O půl druhé odpoledne začne beseda s Viktorií Mertovou alias Belladonnou z televizního pořadu Na lovu, jejímiž rodiči jsou zpěvačka Zora Jandová a hudební skladatel, klavírista a producent Zdeněk Merta.

Benefiční koncert Věry Martinové

Tečkou za 18. diecézním setkáním seniorů bude od 15. hodiny benefiční koncert Věry Martinové, první dámy české country music. Zpěvačka a kytaristka, rodačka z Opočna, působila po absolutoriu konzervatoře v Orchestru Gustava Broma, posléze se stala členkou dívčí country kapely Schovanky. Po pěti letech zahájila sólovou uměleckou dráhu.

Výtěžek benefičního koncertu Věry Martinové přispěje k pastorači seniorů v diecézi.

Akci finančně podpořily Magistrát města Hradce Králové a Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Záštitu nad koncertem převzal 2. náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje a poslanec PČR Pavel Bělobrádek.

Informace a přihlášky

Uzávěrka přihlášek je 24. 9. 2024.
Hlásit se můžete prostřednictvím online přihlášky na www.simeon.cz.

Kontakt

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
telefony: 737 215 328, 734 435 360,
495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz
cepelkova@bihk.cz (koordinátorka)

(Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory

DCS Hradec Králové zve zároveň seniory, jejich animátory a další zájemce na

duchovní obnovu s P. Mgr. Dmytrem Romanovským

Uskuteční se od pondělí 21. do čtvrtka 24. října v Marianu v Janškových Lázních.

Rodák z Ukrajiny je jako exercitátor velmi oblíbený. V České republice žije od sedmi let. Jeho současným domovem je farnost v Čáslavi, kde je duchovním správcem od srpna 2021. Duchovní obnova v kraji pod Černou horou bude dozajista časem, ve kterém lze „obnovit“ svůj vztah s Bohem. Účastníkům nabídne duchovní posilu, společenství i odpočinek.

Informace a přihlášky

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
telefon: 734 435 360
e-mail: dcs@bihk.cz
web: www.simeon.cz

VÍKENDOVKA PRO HOLKY
7-12 LET
20.9. - 22.9. 2024
Téma: "Povídej mi"
Vede: o. Pavel Rousek
a supř tým
Sebou: spacák, přezůvky,
něco do kuchyně vítáno
Cena: dobrovolný příspěvek
PŘIHLÁŠKY
DO 13.9.
S. GRATIA
TEL: 733 755 824

ZVEME DÍVKY 13 - 18 LET
NA DUCHOVNÍ OBNOVU
15. - 17. 11. 2024
HOJEŠÍN U SEČE
PÁD DOUVĚRY
TĚŠÍME SE
NA TEBE!
SESTRY FRANTIŠKÁNKY
PŘIHLÁŠENÍ DO 10.11.2024
U S. GRATIE
733 755 824 - SESTRAGRATIA@SEZNAM.CZ
SESTRYHOJESIN.CZ - FACEBOOK.COM/HOJESIN

VÍKENDOVKA
PRO KLUKY
Za Ním
HOJEŠÍN U SEČE
6.9. - 8.9. 2024
7-12 LET
vedou:
Jenda a Jenda
Příbylovi
o. Josef Roušar
13-17 LET
vede:
o. Jakub Brabenec
S sebou: přezůvky, spacák, něco do kuchyně
Cena: dobrovolný příspěvek
Hlaste se do 31.8.2024 u s. Gratie 733 755 824
www.sestryhojesin.cz facebook.com/hojesin

Na Hoješíně duchovně i akčně

Komunita Školských sester v Hoješíně u Seče opravdu nezhálí. Řeholnice organizují během roku mnoho tematicky zaměřených akcí. V květnu sestry poskytl svůj Dům sestry Elišky pro pobyt otců a jejich synů. A jak ho účastníci prožili?

Přemek (syn): Na takové akci s tátou jsem byl poprvé. Bylo to super! Kromě ponocování mě fakt bavila lukostřelba a lezení na strom.

Filip (táta): Vydali jsme se synem na víkendovku do Hoješina určenou pro táty

a syny. Líbilo se nám tam, nečekal jsem, že si i zapádlujeme na raftu na sečské přehradě. Sešla se v nejlepším slova smyslu chlupská banda.

V neděli jsme celou akci zakončili mší svatou na slavnost Seslání sv. Ducha.

Pepa (táta): Prožil jsem se svými dvěma syny moc fajn víkend ve společenství dalších otců/synů. Zvlášť se mi líbilo, že jsme úkoly při celodenní hře za pokladem plnili jako tým otec/syn(ové), kdy jsme měli čas být spolu, ale k dosažení pokladu byl potřeba zároveň úspěch všech týmů.

Málokdy slyším našeho syna tak často se vesele smát, jako když poslouchal během víkendu vyprávění ostatních chlapů a jejich vtípky.

Také P. Roušar byl skvělý – pro kluky (i pro dospělé) má připraveny vynikající příběhy na kázání a moji hoši dávali pozor. Díky patří sestrám františkánkám, které takové akce na Hoješíně pořádají.

Neváhejte tedy, zúčastněte se některého z programů hoješínských reholnic.

Více na www.sestryhojesin.cz

Srdeční záležitost Proglas

Psal se říjen roku 1999, když v Hradci Králové vzniklo Studio Vojtěch, nekomerční rozhlasová stanice, založená na tradičních křesťanských hodnotách. Nejmladší regionální studio sídlilo tenkrát shodou okolností tam, kde má dnes znovu svoje zázemí, i když už pod názvem Radio Proglas, studio Hradec Králové. Jeho vedoucím a jediným redaktorem je **Ing. Mgr. Martin Weisbauer**.

Prvním redaktorem studia Vojtěch byl Mgr. Petr Polehla, Ph.D., který nastoupil od října 1999. Do funkce ho uvedl tehdejší biskup Dominik Duka, ale zřízení studia v Hradci Králové se řešilo už za arcibiskupa Karla Otčenáška, který na Proglas nikdy nedal dopustit.

„Studio Vojtěch vznikalo opravdu na kolenně. Jedinou technickou vymožeností v místnosti v Novém Adalbertinu, kterou Proglas dostal k dispozici, byl telefon – klasická pevná linka. Jejím prostřednictvím jsem poprvé vstoupil do živého vysílání pořadu „Pozvánky“ s informacemi o plánovaných akcích v diecézi. Je to pro mě stále důkaz toho, jak málo stačí, aby něco začalo fungovat. Potřeba je nadšení, ochota, dobrá parta lidí. To ostatní technické a materiální se pak taky dostaví.“

V polovině roku 2006 Petra Polehlu na malou část úvazku nahradil Ing. Vojtěch Macek, tehdy biskupský sekretář v Hradci Králové. V roce 2007 se přidal ještě P. Tomáš Rastislav Höger, premonstrát z želivského kláštera, velký příznivec Radia Proglas.

„Detstvo som prežil vo Finticiach, dedine pár kilometrov od Prešova na východe Slovenska. Po skončení školy som tri roky pracoval ako elektrotechnik. Už ako malý chlapec som doma rozobral všetko, k čomu išla elektrická šnúra (okrem televízie) alebo do čoho sa dávali batérie. Záujem o elektroniku v sebe pestujem ešte aj dnes, ale už nie tým, že rozoberám, ale zaujímam sa o nové technológie a trendy

Ing. Mgr. Martin Weisbauer

v oblasti elektroniky a rozhlasového vysílania.“

Vojtěch Macek se věnoval hlavně zprávám, pozvánkám a myšlenkám na den. Pracoval virtuálně, neměl studio, jenom svůj pracovní stůl v sekretariátu biskupa, pro Proglas občas připravil i pořad. Výrobu regionálních pořadů měl na starosti především Tomáš Höger. Ani on neměl k dispozici rozhlasové studio, nahrával tam, kde byl doma – v želivském klášteře. Traduje se vzpomínka, že kvalitního zvuku dosahoval vynalézavými způsoby, natáčel třeba ze skříně obložený perinami. Dnes úsměvná historka svědčí o nadšení, se kterým se průkopníci křesťanského rozhlasového vysílání v diecézi do své práce pouštěli.

77 Od srpna 2012 převzal činnost studia Martin Weisbauer. Redakce tenkrát sídlila v přízemí biskupské

rezidence, tam kde se říká na staré vrátnici. Od ledna roku 2013 dostalo studio k dispozici nově vybudovaný prostor v jižním traktu Nového Adalbertina. Mimochodem, je to ten původní, kde před 25 lety začínal dr. Petr Polehla.

„Sháněli nového redaktora, dozvěděl jsem se o tom díky tomu, že jsem už roky před tím dělal tzv. KAPRA – to je kamarád Proglasu, dobrovolný spolupracovník. Roznášeli jsme naše časopisy posluchačům, seznamovali je s tím, jak je možné přispět na vysílání, radili jim, jak si zabezpečit rozhlasový příjem,“ vzpomínal při našem setkání Martin Weisbauer.

Díky síti KAPRů jsem se dozvěděl, že Vojta Macek odchází z Hradce Králové. Moje stávající práce ve finančnictví mě neuspokojovala, tak jsem to bez velkých zkušeností zkusil. Vojta mě doporučil a já jel do Brna na pohovor. Vzali mě s tím, že bych začal na malý úvazek, jehož část platil Proglas a část biskupství, tak to bylo v té době běžné ve všech diecézích. Mým úkolem bylo vybudovat plnohodnotné rozhlasové studio, součást Radia Proglas. Sešel jsem se s P. Karlem Moravcem, tenkrát byl rektorem Nového Adalbertina, a ten mě zvedl sem do této místnosti s tím, že tady by to mohlo být. Spojil jsem se s Brnem, odkud sem dovezli veškeré profesionální vybavení, původní prostor se upravil a od té doby tady funguju. Visí nám tady na zdi, když se otočíte, pamětní list ... slavnostní požehnání 15. února 2013. Přítomní ředitel

Exkurze děti ve studiu Vojtěch v roce 2017

Týden otevřených kostelů 2018

P. Martin Holík, jeden ze tří jednatelů Radia Proglas, společnosti držící licenci ke stejnojmennému rozhlasovému vysílání. Tehdejší biskup Mons. Vojtěch Cikrle, mimochodem nejdéle sloužící biskup v historii brněnské diecéze. A Jaroslav Kratka, český evangelický duchovní a rozhlasový novinář.

Studio založilo vlastní facebookové stránky, začalo mediálně spolupracovat s nejrůznějšími institucemi, organizacemi i jednotlivci především na kulturním, náboženském a sociálním poli. V neposlední řadě je třeba zmínit i spolupráci s tiskovým oddělením královéhradeckého biskupství a s redakcí diecézního časopisu.

Časem jsem potřeboval pomoc, zájem měl Láďa Holoubek, se kterým jsem začal spolupracovat v listopadu téhož roku. Mgr. Ladislav Holoubek, Ph.D., dnes knihovník a archivář diecézní kurie, spolupracoval se studiem Vojtěch v letech 2013–2018. To ještě studoval, potom ale začal dělat doktorát a neměl už na přípravu pozvánek do rozhlasového vysílání čas.

Spolupracovala s námi také Markéta Bělohávková (Pudilová), taky studentka, taky dělala pozvánky, ale vdala se a taky to skončilo. V současné době zase sháním spolupracovníka z řad studentů.

77 Hlavním sídlem Radia Proglas je Brno, následují studia Ostrava, Praha, Olomouc a nejmladší Hradec Králové.

Nikoliv ovšem pokud jde o podíl na celoplošném vysílání. Co vzniká pod Bílou věží?

Dříve to byly tzv. večerní studiovky, které nyní Radio Proglas vysílá pod názvem Radioreport. Je to cyklus 25minutových pořadů, do kterého přispívám nepravidelně, ale poměrně často. Dělán všechno ... vyhledávám témata a respondenty, s nimiž potom vedu rozhovory. Natočený materiál rediguji stříhem, do pořadu vyhledávám hudbu a také ji, zasvěcení vědí, o čem mluvím, vykazují. S Ochranným svazem autorským pro práva k dílům hudebním není radno si zahrávat. Hotový materiál odesílám profesionálnímu zvukaři do Brna. Ten už do podoby pořadu nezasahuje, jenom „vyladí“

jeho technickou stránku. To samé platí u dopoledních pořadů Na stole je téma, dříve to bylo Dopoledne s Proglasem. Vytipování vhodných témat a respondentů, příprava scénářů před natáčením nebo přenosem, výběr hudby a její vykazování. Stopáž pořadu je 55 minut,“ dává mně nahlédnout do rozhlasového zákulisí regionálního studia Radia Proglas Martin Weisbauer.

Každou čtvrtou středu v měsíci vysíláme slavný růženec, jednou měsíčně nešpory. Pozvánky, zpravodajství, domlouvání živých vstupů s respondenty a příprava otázek pro moderátory, to všechno patří k mé práci. Také psaní článků k pořadům včetně fotografií na web a Facebook. Občas se podílím i na dalších cyklech, hudebních (Jak se vám líbí, Oktáva) nebo vzdělávacích. Připomenu 12dílný cyklus pořadů s mnoha významnými respondenty a názvem Královéhradecká diecéze v proměnách času z roku 2014, uvedený k jejímu 350. jubileu, který jsme vydali také na CD. Další CD z dílny studia Vojtěch byl 11dílný populárně-vzdělávací cyklus, který vznikl ve spolupráci s doc. ThLic. Davidem Boumou, Th.D. Nese název O katechezi od Adama. Pořad přináší neotřelé pohledy na věrouku a moderní katechezi katolické církve a snaží se pojmout hlavní obsahy i dnešní způsoby katecheze. A snad ještě 14dílný vzdělávací cyklus „Ekleziologie“ s ThLic. Prokopem Brožem, Th.D., emeritním děkanem Teologické fakulty UK v Praze. Všechny vzdělávací cykly je možné si zakoupit na

Jenom na okraj ...

Proglas, doslova Předmluva, je veršovaný předzpěv, který vznikl v 9. století k překladu evangelií do staroslověnštiny. Jeho autorem je pravděpodobně sv. Cyril, původním jménem Konstantinos. Významný byzantský teolog, apoštol Slovanů, věrozvěst, mladší bratr sv. Metoděje.

Proglas je pravděpodobně první literární památka sepsaná ve staroslověnštině. Jeho délka je 111 veršů (111. verš je nazýván Amen). Předmluva chválí slovanský překlad a současně zdůrazňuje právo člověka na bohoslužbu v mateřském jazyce. Obsahuje také citace a parafráze z evangelií a epištol.

Ⓛ Vysílání růžence se zástupci Fatimského apoštolátu

Ⓛ Natáčení pořadu na DCŽM Vesmír v roce 2022

CD a USB flash. Poskytujeme také možnost zapůjčení digitálního rádia DAB (zdarma) pro vyzkoušení příjmu digitálního vysílání. Současně poskytujeme i veškeré poradenství. Pravdou ovšem je, že nejsledovanější jsme v současnosti na internetu nebo přes satelitní vysílání. K dispozici mají naši posluchači také rozsáhlý archiv Radia Proglas a nově i podcasty.

Radio Proglas představuji ve farnostech, bývají to zpravidla hodinové prezentace např. na farních dnech. Pořizují také fotografickou dokumentaci z významných akcí, především pro Facebook. Zastřešuji a koordinuji KAPRY, tedy ony už zmíněné kamarády Proglasu, zejména hradecké, kteří jsou nezastupitelnou součástí našeho týmu, a spolupracuji s Klubem přátel. A jenom pro zajímavost ... nakupují nejen kancelářské potřeby, ale také úklidové prostředky. Studio si totiž uklízím sám, i to patří k mé práci.

77 Nové prostory královéhradeckého studia Radio Proglas nejsou velké, ale přívětivé. To mě vedlo k otázce, zda má Martin Weisbauer spočítané, kolik „útulná komůrka“ v přízemí Nového Adalbertina hostila od doby svého vysvěcení v únoru 2013 významných osobností.

„Určitě v řádu stovek, ale s třetinou respondentů natáčím v terénu a s dalšími prostřednictvím videokonferencí. To hlavně v době covidové, ale občas i dnes,“

vysvětluje Martin Weisbauer. Významné osobnosti vnímá jinak než mnozí. Jeho V.I.P. jsou opravdové osobnosti. Jako prvního jmenuje bez zaváhání renomovaného lékaře a skvělého člověka, profesora Zdeňka Zadáka. On je velký příznivec Radia Proglas a našeho hradeckého studia, moc se mu líbí naše pořady, také nás finančně podporuje. Čas od času přijde na kávu, povídáme. Vídaným hostem býval P. Jan Rybář. Zajímavá byla setkání s předsedou Mezinárodní asociace exorcistů Mons. Karlem Orlitou, nebo s básníkem, spisovatelem a hercem Divadla Jára Cimrmana Miloněm Čepelkou. Zavítal k nám také ředitel Parlamentní knihovny a Archivu Poslanecké sněmovny PČR Ondřej Tikovský, bývalý kancléř Univerzity Hradec Králové.

Mezi hosty královéhradeckého studia Radia Proglas byla také MUDr. Marie Svatošová, zakladatelka hospicové péče u nás, spisovatelka a publicistka. Nezapomenutelný byl rozhovor s humorným Jindrou Hojerem z party Rychlých šípů, který jsme vedli nedlouho před jeho smrtí. Stejně nezapomenutelný byl rozhovor s nejúspěšnějším českým profesionálním horolezcem Radkem Jarošem, patnáctým člověkem na světě, a vůbec prvním Čechem, který získal Korunu Himálaje, což obnáší vylézt na všech 14 osmitisícovek. Úplně jiný zážitek bylo setkání se stoletou divadelní herečkou Martou Kolesovou, která byla od roku 1948 v angažmá v Hradci Králové. Povíдали jsme si o její dlouhé kariéře, o divadlech, kterými prošla, oblíbených rolích. Také o životě, který ji přivedl do Svazu bojovníků za svobodu.

77 U podobných setkání, znám to z vlastní zkušenosti, je nejdůležitější navázat poměrně rychle s respondentem kontakt. Docílit jeho uvolnění, pocitu bezpečí a opravdového zájmu.

Na začátku promluví s mým hostem o úplně obyčejných věcech. O počasí, jaká byla cesta, o docela bezvýznamných věcech, a něco jim vždycky pochválím. Bázlivějším respondentům připomínám: zapomeňte, že to nahráváme, bavíme se jako přátelé, to zabírá. A pak se občas stane, že po půlhodině natáčení mám pocit, že toho člověka znám celý život. Vznikla důvěrná chvíle a já opouštím starého známého. Končíme přátelsky a já

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Evangelium na každý den 2025

Knižka kapesního formátu je každodenním průvodcem pro ty, kdo touží číst a rozjímat evangelium v rytmu liturgie církve. *Brož., 488 str., 149 Kč*

Velký diář na rok 2025 s liturgickým kalendářem

Diář ve formátu A5 obsahuje údaje civilního i církevního kalendáře, včetně liturgických čtení, antifon k žalmům a odkazů na denní modlitbu církve, a myšlenku na den. *Váz., 392 str., 229 Kč*

Kapesní diář na rok 2025 s liturgickým kalendářem

Diář v praktickém formátu obsahuje údaje civilního i církevního kalendáře, včetně liturgických čtení, antifon k žalmům a odkazů na denní modlitbu církve. *Brož., 144 str., 99 Kč*

Liturgický kalendář na rok 2025

Praktické vydání na cesty nebo k vložení do velkých pracovních diářů či vašich biblí. *Brož., 64 str., 59 Kč*

získávám spoustu dobrých přátel. Mnozí mě zvou, abych přijel znovu, že posedíme a popovídáme. Také práce v terénu se mně moc líbí, rád se podívám na nová místa, nasaju jejich atmosféru, a zároveň můj koníček je fotografování. V terénu dělám asi třetinu pořadů, moc rád. Je to úplně jiná práce než tvořit pořad u stolu ve studiu.

Ohlasů na vysílání moc není, a je to logické. Rozhlasová zkušenost praví, že spokojený posluchač nepíše, nemá proč. Když potom přijde pochvalný nebo děkovaný mail, jsem o to raději, má to svoji váhu. Negativních reakcí je velmi málo, většinou jde jen o nepodstatné věci.

77 V čele královéhradeckého studia Radia Proglas je Martin Weisbauer 12 let. To už je kus života ...

Dalo mně to strašně moc! Je to můj koníček, životní náplň. Navíc v Proglasu je velká výhoda, že si můžu témata a respondenty volit sám. Mám volnou ruku, pracuji v přátelské atmosféře a tvůrčí spolupráci s kolegy z jednotlivých studií.

Cením si také dosahu některých pořadů, například „Lužičtí Srbové nejen o adventu a o Vánocích“ se dostali až do Saského státního archivu. Překvapením pro mne bylo v roce 2013 převzetí ocenění Vládního výboru pro zdravotně postižené občany. V celostátní soutěži jsem získal 2. cenu za publicistický pořad „Počátky a současnost hospicového občanského sdružení DUHA v Hořicích“. Nezapomenutelnou zkušeností a zážitkem zároveň pro mne byla práce v Krakově v živém studiu Radia Proglas po dobu konání Světových dnů mládeže v roce 2016.

77 Takže odejít z finančnictví bylo dobré rozhodnutí?

Určitě, ale ne moje! Nechal jsem to na vyšším řízení, nebyl to můj nápad, já bych to v životě nevymyslel. Ani ve snu by mě nenapadlo, že bych mohl dělat někdy něco jiného. Přišlo to shora. Svěřil jsem to Pánu a začaly se dít věci.

77 Jste dlouhé roky terciářem, v hradeckém společenství působíte jako sekretář. Prolíná se to nějak s vaší prací v Radiu Proglas?

Prolíná se to dost. Točil jsem i pořad o františkánských terciářích. Spirituální našeho zakladatele sv. Františka z Assisi jsem mnohokrát začlenil do svých pořadů. Někteří členové našeho místního bratrského společenství se účastní živého rozhlasového vysílání modlitby růžence, modlitby večerních chval nebo křížové cesty v postním období. Několikrát jsme uvedli i františkánský růženec.

Naopak prospět mohu tím, že propaguji některé naše i celostátní akce. Natočil jsem třeba pořad o setkání terciářů v roce 2023. Navíc se to snoubí i s mojí další profesí, kterou dělám rok, a to je nemocniční kaplan. Je až k nevíře, kolik styčných bodů to může mít. Mezi mými klienty jsou zajímaví lidé, kterým pomáhám jak spirituálně, tak psychicky. Zároveň oni dávají mnoho mně. Jak osobně, tak pracovní. Je to sice časově náročné, ale když vás něco baví, tak se vždycky najde cestička, jak to skloubit.

77 V srpnu jste vstoupil do třináctého roku působení v královéhradeckém studiu Radia Proglas, co dál ...

Chystám ještě s několika kolegy do vysílání velký seriál o kaplanství a o kaplanech. Převažovat budou nemocniční, což jsem i já, ale dáme prostor také kaplanům policejním, vězeňským, vojenským. Na podzim bych chtěl dát dohromady scénář, oslovit respondenty a seriál rozjet. Je to můj velký sen, tak doufám, že se naplní.

A samozřejmě nadále spoléhám na naše věrné posluchače a jejich dobré nápady. Napište, zavolejte, nebo přijďte. Královéhradecké studio Radia Proglas najdete na Velkém náměstí. Psát můžete na e-mail hradec.kralove@proglas.cz a volat na telefonní číslo 511 118 889 nebo mobil 739 038 720.

Tiára – papežská trojitá koruna

V roce 2023 velká část světa obrátila svou pozornost snad k poslední zemi, kde ještě panovník bývá pomazán a korunován: k Velké Británii a k osobě krále Karla III. (*1948). Mezi komentáři v rámci přenosů zaznělo, že i nejvyšší představitel katolické církve, papež, je vlastně monarcha a v minulosti býval korunován tiárou.

Podívejme se tedy na tiáru, která v minulosti zdobila hlavy papežů. Každoročně o slavnosti apoštolů se tiára vkládá na hlavu sochy sv. Petra, apoštola, v jemu zasvěcené bazilice v Římě.

Tiára (*triregnum*) je papežská koruna, liturgická ceremoniální pokrývka hlavy papeže. Je symbolem papežství, v heraldice nejúčtyhodnějším odznakem používaným v katolické církvi. Je součástí erbů a jiných emblémů spojených se Svatým Stolicem. Ve spojení s Petrovými zkříženými klíči se tiára používá v heraldice Svatého Stolce a státu Vatikán dodnes.

Poslední dva papežové, Benedikt XVI. (papežem 2005–2013) a František (papežem od r. 2013) se rozhodli použít ve svých erbech místo tiáry – aby vyjádřili pastýřské poslání papeže – bílou biskupskou mitru se třemi zlatými pruhy nad sebou. Tyto pruhy symbolizují řád, právo a učitelský úřad. Svislý pruh, jenž je spojuje, znamená jednotu těchto hodnot v osobě papeže a jeho službě.

Mnohé historické filmy nebo obrazy ukazují papeže v tiáře při mnoha příležitostech. Je ale třeba mít na paměti, že tento předmět – vzácný šperk – se od doby papeže Inocence III. (papežem od 1198) používal především pro ceremonie spojené s vládou papeže (*signum imperii, pro regno*) a mitru nařizuje pro duchovenstvo (*signum sacerdotii, pro sacerdotio*). V posledních staletích papežové používali tiáru především při korunovaci a intronizaci, během slavnostních procesí

ⓘ Tiára papeže Řehoře XVI. (Papežská sakristie)

a také, když vyhlašovali doktrinní věci *ex cathedra*, tedy když vystupovali jako náměstci Ježíše Krista na zemi. Tiára byla znakem primátu papeže mezi monarchy křesťanského světa. Reprezentovala Nejvyššího pastýře v jeho dvojí roli: roli hlavy církve a roli suverénního vládce církevního státu. Zkřížené klíče pak byly symbolem jeho jurisdikce.

Tiára má základ ve vysoké kuželové čepici, na níž jsou tři koruny. Nahoře je zakončena koulí, na níž je kříž. Kuželová

čepice má základ ve frygické čapce – z ní vyházejí tiára i mitra. Frygická pokrývka hlavy byla ve starověku velmi oblíbenou mezi národy Malé Asie a především na perském dvoře. Později se stala insignií byzantského císaře. Jiná teorie předpokládá, že pokrývka hlavy kuželovitého tvaru vychází z pokrývek hlavy velekněží ve Starém zákoně.

Někteří autoři vycházejí ze syrské tradice, kterou převzal starověký Řím. Tam se tato čapka stala symbolem svobody (*frygium*). A pak se objevila na hlavě nejvyššího velekněze – papeže. Jen mimochodem můžeme připomenout, že se červená frygická čapka stala i symbolem Francouzské revoluce a byla i slavnostní pokrývkou hlavy Benátského dóžete.

Jak se dostala tiára na hlavu papeže? Hypotézy, jenž mají dnes „legendární“ hodnotu, ji kladou na hlavu papeže sv. Silvestra I. (papežem od 314) jako symbol svobody církve, který obdržel od císaře Konstantina I. (Velikého, *272–285, †337) v rámci tzv. Konstantinovy donace (falzum, dokument z období 757–767). Tento dokument měl velký vliv na pozdější vedení církve papeži na Západě i na Východě. Na jeho základě vznikla v 5. století tzv. Silvestrovská legenda. Ta oznamuje, že císař Konstantin I. podstupuje město Řím papeži a z toho důvodu se stěhuje do Konstantinopolu. Dovoluje papeži používat diadém a pontifikální insignie a duchovenstvu města Říma insignie senátorů. „*Také jsme rozhodli, že týž ctitodný otec Silvestr, nejvyšší velekněz (pontifex), a všichni jeho nástupci biskupové (myslí se*

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Záložkové kalendáře 2025

Co ti ze srdce přejí

Malé moudrosti

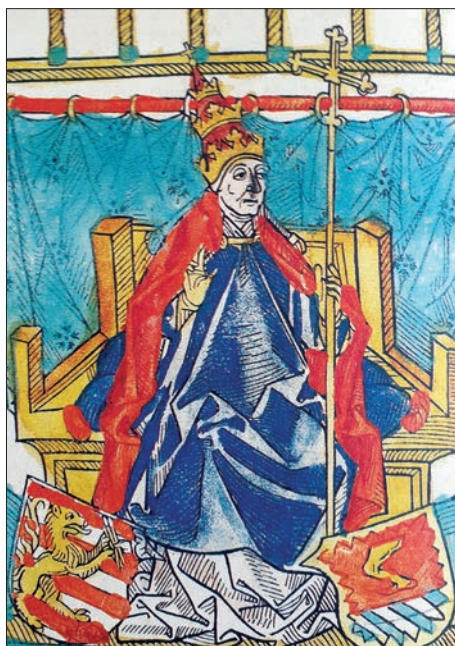

Mnoho štěstí

Radost každý den

Chcete si udělat radost nebo někoho potěšit pěknou maličkostí? Oblíbené záložkové kalendáře jsou vhodným dárkem pro vaše nejbližší, přátele, spolupracovníky nebo spolužáky. Kalendáře obsahují každý měsíc na samostatném listu, fotografie přírody nebo zátiší, kalendárium a citát, který se vztahuje k tématu kalendáře. Po uplynutí daného měsíce můžete jednotlivé listy použít jako záložky do knih. 13 listů, 70 × 215 mm, 75 Kč

(Papež v tiáře s modrým frygiem; ilustrace z Kostnické kroniky od Ulricha Richentala (1424-1433)

římští) ke slávě Boží [a] ke cti sv. Petra, by měli používat a nosit na hlavách diadém, to jest korunu z nejryzejšího zlata a draho-kamů, kterou jsme mu dali ze své hlavy; ale tento nejsvětější papež na kněžské koruně, kterou nosí ke cti sv. Petra, vůbec nechtěl nosit tuto zlatou korunu, a tak jsme zářivě bílé frygium, symbolizující slavné zmrtvýchvstání Páně, položili rukama na jeho přesvatou hlavu a drželi uzdu jeho koně, kvůli úctě, kterou projevujeme sv. Petrovi, vykonali jsme službu podkoního; nařizujeme, že všichni jeho nástupci biskupové, stejně jako naše autorita, mají v procesích používat pouze totéž frygium. “Toto frygium, které přijal Silvestr I., se rychle stalo korunou. V 9. století byla nazývána regnum a v 11. století se stala tiárou.

Většina autorů se shodne na tom, že se tiára používala již v dobách papeže Konstantina (papežem od 708) jako znamení světské moci. Zpočátku měla podobu vysokého špičatého kužele, pokrytého bílou látkou a zdobeného pruhem, který lemoval spodní okraj. Od 16. století získal tento kužel kulatější tvar, který přetrval až do 20. století. Tiára vždy zůstala insignií světského charakteru. Do 10. století se z ozdobného pruhu tiáry stala koruna (nazývaná také královská), která byla ve 13. století zakončena

vroubkovaným vzorem. Jiné prameny nás odkazují ještě dál, když zmiňují, že to byl sv. Symmachus (papežem od 498), který jako první umístil korunu na svou mitru. Existuje i další teorie: na tiáře se koruna objevila až když se papežové stali suverénními panovníky v době císaře Karla Velikého.

Spory sváděné papeži s římskoněmeckými císaři a francouzskými králi o nejvyšší postavení v tehdejší společnosti (boj o investituru, césaropapizmus, papocésarizmus) měly vliv i na tiáru. Ta byla postupně doplněna druhou a třetí korunou. Papež Bonifác VIII. (papežem od 1294) přidal do tiáry druhou korunu. Je to pochopitelné, protože tento pontifex měl mnoho sporů s panovníky: s dánským králem Erikem VI. (*1274, †1319), s francouzským králem Filipem IV. Sličným (*1268, †1314), ale také s římskoněmeckým králem Albrechtem Habsburským (*1255, †1308) a jeho vyslanci. Když vyslanci krále Albrechta dorazili na podzim roku 1298 na papežský dvůr do Rieti, aby informovali papeže o králově zvolení (bez papežského souhlasu!), přijal je Bonifác VIII. nepřítel vřelý. Měl císařský diadém na hlavě, byl opásán mečem a zvolal: „Ego sum Caesar, ego sum imperator! (Já jsem Caesar, já jsem císař!)“. Bonifác VIII. později vydal bulu *Unam Sanctam* (V jednu

(Tiára

svatou, 18. 11. 1302), kde vyhlásil svou nadvládu nad světem. Podle některých badatelů tomu předcházelo v roce 1301 umístění tiáry do papežského erbu (po konfliktu s francouzským králem Filipem IV. Sličným v otázce nezávislosti duchovenstva na světské moci).

Jiní badatelé vidí spojení tiáry s erbem papeže až za pontifikátu Jana XXII. (papežem od 1316). Dvojitá koruna na tiáře zdůraznila kombinaci papežských a císařských výsad. Měla tak tvořit protipól císařské „dvojité“ koruně císaře, jenž nosil korunu říše ve spojení s klerikální mitrou.

S přidáním třetí koruny se historici v osobách papežů různí. Podle jedněch se tak stalo za pontifikátu Benedikta XI. (papežem od 1303), podle jiných za Klementa V. (papežem od 1305). Někteří autoři dokonce doplnění o třetí korunu kladou až do roku 1334, do pontifikátu Benedikta XII. (papežem od 1334).

Umístění třech korun znamená, že papež zastupuje tři církve: vítěznou, bojující a očišťující, tedy vládu nad třemi sférami: nebem, zemí a peklem. Tři koruny také ukazují trojí moc hlavy církve: duchovní nad dušemi, královskou/světskou nad římskými státy a nakonec nadvládu nad všemi vládci na zemi. Z toho vychází pro nás dnes značně mýtický název – trojí království (*tri regno*).

Od 13. století je *tiára* stejně jako mitra opatřena v zadní straně dvěma stuhami (*infulae fanones*). Ve 14. století se objevila na vrcholu tiáry koule (někdy označována jako jablko) zakončená malým křížkem, což je symbol Kristovy vlády nad světem. Lze se domnívat, že frygium tiáry mělo i jiné barvy, než bílou, nebo bílo-krémovou (což je v heraldice barva stříbrná). „Kostnická kronika“ od Ulricha Richental, sepsaná mezi léty 1424–1433, zobrazuje tiáru s frygiem jak bílým, tak i červeným nebo modrým.

Mnozí učenci se v průběhu staletí předháněli v teoriích, proč jsou na tiáře tři koruny. Ve středověku do toho vstupoval boj s císařskou mocí a nadřazenost papežů nad císaři. Tři koruny na tiáře

představovaly v analogii tři koruny císaře: německou (korunovace v Cáchách), lombardskou (tzv. železná z Monzy, korunovace v Milanu) a císařskou (korunovace v bazilice sv. Petra, Řím). Další názor odkazuje ke starověku: papež nosí tři koruny jako prefekt Itálie, Ilýrie a Afriky. Další autoři zdůrazňují, že je má jako patriarcha, prétor a prefekt. Tři koruny mohou symbolizovat i tři jazyky: hebrejštinu, řečtinu a latinu. Mohou také znamenat papežovo prvenství mezi panovníky, a protože se nazývá Služebník služebníků Božích (*Servus Servorum Dei*), náleží větší čest tomu, kdo se pokoruje. Tiára také reprezentuje papeže jako nejvyššího velekněze, krále a zákonodárce, nebo proroka, také jeho autoritu nad starověkými částmi světa – Evropou, Asií a Afrikou, obývanou nástupci synů Noema (Sem, Cham, Jáfet). Někteří přijímají také hypotézu, že tři koruny na tiáře představují pastorační autoritu nad arcibiskupy, kteří mají privilegium používat mitru s dvěma kruhy a nad biskupy, kteří nosí mitru s jedním kruhem.

I ceremoniál papežské korunovace, zahrnutý v římském pontifikálu z roku 1596, objasňuje tři koruny, když kardinál protojáhen nasazuje tiáru na hlavu Jeho Svatosti říká: „Přijmi tiáru ozdobenou třemi korunami a věz, že jsi otcem knížat a králů, vládce světa a zástupcem našeho Spasitele Ježíše Krista na zemi, jemuž buď čest a sláva na věky věků.“ Ještě jiný výklad zdůrazňuje, že tři koruny tiáry odpovídají třem hlavním atributům osob Nejsvětější Trojice, Otcově moci, poslušnosti Syna a lásce Ducha svatého a Svatý otec, který jí nosí, má žít ve stavu svatosti: víry, naděje a lásky. Papež sv. Pavel VI. (papežem od 1963) dne 13. listopadu 1964 položil svou tiáru, darovanou milánskou arcidiecézí, na oltář v bazilice sv. Petra jako dar pro chudé a přestal tento symbol papežské důstojnosti používat.

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhic)
O.Cr., Ph.D.

Publikováno s laskavým svolením redakce Setkání, magazínu Českobudějovické diecéze.

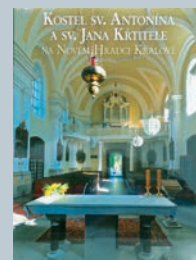
(Knižní tipy

Nakladatelství Garamon

Wonkova 432, 500 02 Hradec Králové
t. 495 217 101, www.garamon.cz/knihy
e-mail: garamon@garamon.cz

Jiří Němeček

Kostel sv. Antonína a sv. Jana Křtitele na Novém Hradci Králové

Výpravná barevná kniha velkého formátu, věnovaná dvěma významným novohradeckým kostelům, popisuje jejich historii v souvislosti s dějinami města a jejich stavebně historický vývoj. Velké množství barevných vyobrazení dokumentuje architekturu kostelů, interiér i výzdobu. *Vázaná, 152 str., 299 Kč*

Jana Croj

Královéhradečtí biskupové a jejich rezidence

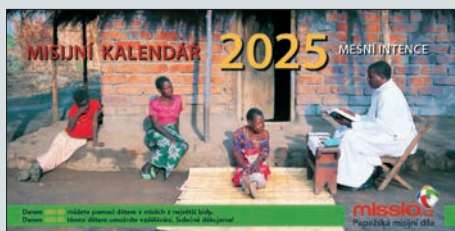
Výpravná publikace přináší kromě historie vývoje samotné budovy také portréty všech 25 kralovéhradeckých biskupů, jejich duchovní rozměr, kulturní aktivity, působení v diecézi i osobní život. Text doprovází pět stovek mnohdy unikátních fotografií a obrazových dokumentů z průběhu 350 let historie diecéze. *Vázaná, 480 str., 799 Kč*

Misijní kalendář na rok 2025 vyzdvihuje důležitost mešních intencí

V novém Misijním kalendáři prostřednictvím misijních fotografií tentokrát připomínáme důležitost mešních intencí. Ty jsou prostředkem mnohonásobné pomoci, a to jak hmotné, tak i duchovní.

Mešní intence je úmysl, se kterým kněz slaví mši svatou a je s ním spojen finanční příspěvek, který nevyjadřuje cenu mše, nýbrž vůli dárce podpořit život kněze. Jejím prostřednictvím tedy můžeme prokázat několikanásobný dobrý skutek – přispět skrze Boží působení k vyřešení problematické situace, přispět materiálně potřebnému knězi a ve výsledku si svou štedrostí a projevováním milosrdenství také stráždat svůj poklad v nebi.

To nám ostatně připomněl i papež František v jedné své homilii o darech a hřivnách: „Můžeme se dnes zeptat: Na čem mi v životě záleží, kam investuji? Do bohatství, které pomíjí a kterého se svět nikdy nenabažší, anebo do Božího bohatství, které dá život věčný? Stojíme před touto volbou: žít proto, abychom měli pozemský majetek, anebo dávat, abychom získali nebe. V nebi se totiž nepočítá to, co se má, nýbrž to, co se dává, a, kdo si hromadí poklady, není bohatý před Bohem“ (Lk 12,21). Nehledejme tedy nadbytek pro sebe, nýbrž dobro pro druhé, nic drahocenného nám nebude chybět. Pán,

který má soucit s naší chudobou a obdaruje nás svými hřivnami, ať nám daruje moudrost hledat to, na čem záleží, a odvahu mluvit nikoli slovy, nýbrž skutky.“

Mešní intence pro misionáře

Mešní intence určené misionářům jsou spojením úmyslu a finanční částky a obojí je zároveň konkrétním vyjádřením podpory kněží v misijních zemích, pro které je to často jediný příjem. Žijí jen z darů dobrodinců. Jsou odkázáni na to, co jim věnují farníci nebo co si sami vypěstují. Z mešních intencí si mohou zajistit například pohonné hmoty, aby mohli snáze překonávat velké vzdálenosti. Ze svých zdrojů také dále podporují potřebné. Kromě hladu a bídy řeší i problémy nemocí, pronásledování a spoustu dalších lokálních problémů. Díky mešním intencím mohou Papežská misijní díla významně podporovat také české misionáře.

Částka 250 Kč za jednu intenci je stanovena na základě celosvětové praxe. Jedná se však o dobrovolný dar, a proto záleží na vás, jakou částkou budete chtít přispět. Do poznámky nám proto prosím napište také počet intencí.

Psaný text úmyslu se nepředává. Kněží v misiích slouží tyto mše svaté na úmysl, který zná Bůh a osoba, která intenci věnovala. Mešní intence rozděluje jednotlivým zemím Národní kancelář PMD. Za misijní dary na tento účel může být vystaveno potvrzení pro daňové příznání. Pokud dárce není členem PMD (nemá přiděleno členské číslo), je potřeba do Národní kanceláře nahlásit potřebné údaje. Bez uvedení adresy dárce nelze dar identifikovat, a tudíž ani vystavit potvrzení či odeslat poděkování.

Jak si kalendář objednat

Kalendář si můžete prohlédnout a objednat v Katalogu misijních materiálů na www.missio.cz.

V případě zájmu o více kusů (objednávka např. pro farnost) se prosím obraťte na svého diecézního ředitele.

Pokud Misijní kalendář používáte pravidelně nebo máte problém s jeho sháněním, objednejte si v Národní kanceláři PMD jeho automatické zaslání pokaždé, když vyjde nový.

Dary věnované na Misijní kalendář podporují děti v nouzi. Darem 200 Kč pomůžete dětem v misiích z největší bídy. Darem 350 Kč těmto dětem umožníte vzdělávání.

Srdečně děkujeme!

Bronislava Halbrštátová)

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové
IČO: 736340051
č. účtu: 72540444/2700

+420 604 838 882

www.missio.cz

MEŠNÍ INTENCE -
SMYSLUPLNÁ POMOC KNĚŽÍM V MISIÍCH

NECHTE ODSLOUŽIT V MISIÍCH MŠI SVATOU NA SVŮJ ÚMYSL.

1 INTENCE = 250,-
č. ú.: 72540444/2700
VS: 321
SS: ČLENSKÉ ČÍSLO

Priyanka Lobo pečuje o lidi ve svém okolí

Představujeme vám jednu z absolventek projektu Univerzita, který od roku 2016 podporuje vzdělávání nemajetných indických vysokoškoláků. Diecézní charita Hradec Králové jim přispívá na studium z části Tříkrálové sbírky, která je určena na rozvojové projekty v zahraničí.

Jmenuji se Priyanka Lobo a jsem součástí projektu Univerzita. Ráda bych vám popsala své bakalářské studium ošetrovatelství a přírodních věd. S radostí Vám mohu oznámit, že dnes naplno pracuji jako zdravotní sestra v nemocnici ve státě Karnátaka. Chci využít této příležitosti a poděkovat všem dárcům, kteří mě během studia podporovali.

Celé čtyři roky jsem pilně studovala na univerzitě Nirmal College of Nursing v Bhadravathi v okrese Shimoga (stát Karnátaka). Nejtěžší pro mě byl poslední ročník, který sice vyžadoval nejvíc práce, ale byl zároveň nejzajímavější. Přednášející od nás očekávali maximální zapojení, a to nejen během výuky, ale i mimo ni. Musela jsem zároveň plnit různá zadání, absolvovat komunitní zdravotní programy, ale i klinické stáže. Přestože jsem byla často přetížena, rozhodla jsem se nevzdát. Myslela jsem jen na to, že když do toho dám všechno, tak budu mít za rok hotovo.

Nejzajímavější mi přišel předmět „Porodnictví a gynekologie“. Zde jsem se naučila mnoho věcí spjatých s počátkem lidského života a obtížemi, kterými si ženy musí projít. Když jsem cítila pohyby plodu v děloze, byly to pro mě ty nejužasnější a nejvzácnější momenty. Co se ostatních předmětů týče, často jsme se učili nejrůznější role a požadavky na každého člena nemocničního týmu. Zejména předmět „Management ošetrovatelských služeb“ nám poskytl nezbytné informace o vnitřní struktuře a fungování nemocničního prostředí.

Další zajímavý předmět „Komunitní ošetrovatelství“ nám představoval zdravotní problémy uvnitř komunit a podával informace o nejrůznějších vládních programech, které mají tyto problémy řešit a zlepšovat kolektivní zdraví. Během studií jsme absolvovali měsíční praxi uvnitř takové komunity, abychom se blíže seznámili s místními lidmi a jejich problémy. Občas jsme měli školní exkurzi, případně jinou mimoškolní aktivitu.

Své studium považuji za prospěšné pro mou rodinu a společnost, jelikož mi tato profese umožňuje pečovat o lidi v mém

(Priyanka z Indie je vděčná českým dárcům za podporu ve studiu ošetrovatelství. Foto: Adopce na dálku Diecézní charity HK

okolí. Umožňuje mi lidi vzdělávat a zlepšovat tak jejich hygienické návyky, starat se o lidi psychicky nebo fyzicky postižené, a v neposlední řadě se mohu také ucházet o zlepšování životních podmínek a podporovat reformy ve zdravotnictví.

Dnes pracuji v nemocnici své alma mater jako řadová sestra a nemohu si své povolání vynachválit. Po dvou letech povinné praxe bych chtěla získat magisterský titul ve stejném oboru a specializovat se na porodnictví a gynekologii. Za všechno vděčím vám, milí přátelé z České republiky. Vaše dobrá vůle a štedrost mi umožnily dokončit vysokou školu. Díky tomu se dnes mohu postavit na vlastní nohy. Slibuji, že budu i nadále svědomitě pečovat o nemocné a potřebné.

Maminka s bratrem mají z mého povolání radost a nadšeně mě podporují. Můj tatínek bohužel zemřel před pěti měsíci na srdeční zástavu. Celá rodina žila z jeho výdělků. Jelikož můj bratr studuje, je teď na mě, abych se o svou rodinu postarala.

Děkuji vám za vaši podporu, lásku a starost, kterou jste o mě měli. Modlím se, aby vás Bůh štědře odměnil. Mám vás ráda a budu se za vás modlit. Děkuji.

Priyanka Lobo, Belgaum – Indie)

Více také na www.adopce.hk.caritas.cz.

(AKTUALITY

Pardubická Charita začíná stavět Centrum sociálních služeb v Holicích

Holice: Slavnostním požehnáním základního kamene byla ve čtvrtek 11. 7. zahájena stavba Centra sociálních služeb v Holicích, které bude sloužit především seniorům a jejich pečujícím rodinám. Stavbu realizuje Oblastní charita Pardubice ve spolupráci s Místní akční skupinou Holicko.

Základní kámen požehnal emeritní pomocný biskup Josef Kajnek s P. Radkem Martinkem, správcem místní farnosti. S architektonickým řešením centra přítomné seznámil jeho autor, architekt Lukáš Pavlík. Mezi významnými hosty byli otec Pavel Rousek, prezident hradecké Diecézní charity, Jan Grulich, senátor za obvod Rychnov nad Kněžnou, radní Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola, ředitelka MAS Holicko Michaela Kovářová, starosta Holic Ondřej Výborný, starostové a představitelé obcí sdružených v MAS Holicko a další osobnosti.

„Uvědomujeme si, že se stárnutím populace bude stoupat potřeba dostupnosti sociálních i zdravotních služeb. Navíc vše, co na Charitě děláme, směřuje k tomu, aby rodiny mohly zůstat spolu i za ztížených životních podmínek v přirozeném domácím prostředí. Proto rozvíjíme síť služeb, které jim pomáhají. Jsem vděčná za podporu Pardubického kraje, MAS Holicko, Města Holice a dalších obcí v regionu,“ uvedla Marie Hubálková, ředitelka Oblastní charity Pardubice.

Připojte se k nám a pomozte nám dokončit stavbu Centra sociálních služeb v Holicích. Více na www.pardubice.charita.cz.

Jana Rokosová)

(Slavnostní požehnání základního kamene stavby Centra sociálních služeb v Holicích pro seniory a pečující rodiny. Foto: Oblastní charita Pardubice

(Speciální olympiády ve Dvoře Králové se zúčastnilo 45 nadšených sportovců s handicapem. Foto: Oblastní charita Dvůr Králové

Speciální olympiáda ve Dvoře Králové

Dvůr Králové n. Lab.: V pondělí 24. 6. se konala v Schulzových sadech Speciální olympiáda pro osoby s mentálním handicapem. Pořádala ji Oblastní charita Dvůr Králové, kde o tyto klienty pečuje Denní stacionář Serafína pod vedením Jany Čudejkové. Krásné počasí přilákalo 45 sportovců z Jaroměře, Jičína, Hajnice a Dvora Králové. Slavnostního zahájení se účastnili i jejich rodiče a asistenti. Fandit přišli také zástupci města, MAS Královédvorská a Charity.

Při ceremoniálu byla vztyčena česká vlajka a přinesen olympijský oheň. Sportovci za pomoci svých asistentů soutěžili v pěti disciplínách – skok z místa, slalom mezi kužely, hod míčkem na cíl, slalom s velkým míčem a překážková dráha. Účastníci olympiády sportovali ze všech sil, s nadšením a odhodláním. Kromě medaile a diplomu každý vyhrál i radost z pohybu a překonávání svých omezení, posílenou sebedůvěru i samostatnost. Na této akci mají klienti možnost navázat přátelství, která přerůstají i do jejich rodin a trvají dlouhá léta.

Speciální olympiáda je jednou z mnoha akcí, které Denní stacionář Serafína pro své klienty a veřejnost organizuje. A protože se vydařila, bude se jistě v budoucnosti opakovat. Olympijské hodnoty – přátelství, respekt, výjimečnost i fair play – jsou pevnou součástí práce s klienty Oblastní charity.

Veronika Meisnerová)

Domov RváčOff oslavil 2. narozeniny

Jičín/Rváčov: Domov se zvláštním režimem RváčOff otevřel své dveře před dvěma lety a od té doby se stal bezpečným domovem pro naše klienty s autismem. Od začátku tu jsou Matěj, Martin, Štěpán a Tonička, kteří s námi sdílí každý den svá dobrodružství, radosti i starosti. Později se připojili také Daník, Míša a Tomáš.

Klienti jsou srdcem Domova RváčOff, ale stejně důležití jsou i ti, kdo se o ně starají. Náš tým laskavých asistentů odvádí neuvěřitelnou práci. Jejich trpělivost, oddanost a péče si zaslouží to největší ocenění. Bez jejich neúnavného úsilí by Domov RváčOff nebyl tím, čím je dnes – místem, kde se každý cítí jako doma.

Oslava 2. narozenin vyvrcholila rozkrojením dortu, kterého se zhostila Anna Maclová, ředitelka hradecké Diecézní charity, a Martin Kracík, vedoucí DZR RváčOff. Do příštích let požehnal a popřál Mons. Pavel Rousek, prezident Diecézní charity, a ředitel Oblastní charity Jičín David Rejlek. Za doprovodu příjemného zpěvu jsme byli obklopeni přáteli, podporovateli a rodiči. Při této příležitosti jsme poděkovali Daniele Frajmanové, která stála u zrodu a celé dva roky pomáhala s chodem domova.

Děkujeme všem za dosavadní podporu a těšíme se na další společné zážitky. Držte nám palce, protože před námi je pořádná jízda! Pokud byste nás rádi podpořili, více na www.jicin.charita.cz.

Renata Novotná)

Díky nové přístavbě pomůže Charita více rodinám s dětmi

Pardubice: Ve středu 31. 7. Oblastní charita Pardubice slavnostně otevřela novou přístavbu Sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a Služeb pro pěstouny. Nová přístavba zajistí nejen důstojné prostředí pro sociální pracovníce, ale také umožní navýšení personálních kapacit, čímž dojde k posílení podpůrných služeb pěstounům a rodinám, které se ocitly v tíživé životní situaci. Slavnostního aktu se zúčastnila ředitelka Oblastní charity Pardubice Marie Hubálková, radní pro oblast sociální péče a neziskový sektor Pavel Šotola, za pardubickou farnost požehnal nové přístavbě místní farář P. Jan Uhlíř. Více na www.pardubice.charita.cz.

Jana Rokosová)

▣ Pardubická Charita v létě také slavnostně otevřela novou přístavbu Sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a Služeb pro pěstouny. Foto: Oblastní charita Pardubice

Domácí hospic a ambulance paliativní medicíny nabízí stáže pro lékaře

Polička: Ambulance paliativní medicíny a Domácí hospic Oblastní charity v Poličce nově nabízí akreditované školicí místo pro lékaře a lékařky v nástavbovém oboru Paliativní medicína. Rádi vás u nás přivítáme a předáme vám odborné dovednosti a zkušenosti.

Multidisciplinární tým Domácího hospice v Poličce poskytuje péči dětem i dospělým ve svitavském okrese, v případě dětské paliativní péče i v jiných místech podle potřeby. Vloni se tým odborníků staral o 193 pacientů, 97 % z nich dožilo doma.

Pro lékaře všech oborů nabízíme také jednodenní bezplatnou stáž (neakreditovanou). Při ní se s hospicovým týmem podíváte do terénu, poznáte chod zařízení, rozšíříte své dovednosti při komunikaci s pacienty v (pre)terminálním stádiu. Kontakt: tel. 731 598 819, hospic@pol.hk.caritas.cz.

Tereza Strítěská)

(KALENDÁŘ AKCÍ NA ZÁŘÍ

OSLAVTE S NÁMI DEN CHARITY!

▀ Podzimní kampaň Den Charity každoročně pořádá Charita ČR u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly (27. 9.), který je zakladatelem a patronem moderní charitní práce. Naše Charity pro vás letos opět připravily zajímavé akce pro celé rodiny. Aktuální přehled najdete na www.hk.caritas.cz.

Pardubice

Benefiční koncert pro domácí hospic

▀ 9. 9. v 19 hod. v Sukově síni Domu hudby. Pardubická Oblastní charita srdečně zve na benefiční koncert mladých nadějných talentů z Konzervatoře Pardubice. Výtěžek podpoří činnost Domácího hospice Andělů strážných. Akce je také poděkováním dárcům, podporovatelům a veřejnosti za štědrost a podporu. Více na www.pardubice.charita.cz.

Svitavy

Otevření Centra duševního zdraví Svitavy

▀ 11. 9., od 13 do 17 hod., Wolkerova alej 209/12. Přijďte se podívat na den otevřených dveří do nového Centra duševního zdraví Svitavy. Jak to uvnitř vypadá? Proč potřebujeme Centrum duševního zdraví? A jak podpořit blízkého, který se vyrovnává s duševním onemocněním? Pořádá Oblastní charita Polička. Více na www.policka.charita.cz.

Pokračování na následující straně >

(KALENDÁŘ AKCÍ NA ZÁŘÍ A ŘÍJEN

Litomyšl

Zahradní slavnost

- 6. 9. od 14 hod., zahrada u Respitní péče Jindra (Dukelská 750).

Zveme vás na oslavu 10. výročí služby Podpora pěstounské rodiny a dvacet let Respitní péče Jindra. V programu na zahradě Jindrovky vystoupí sdružení Sestra Chalupovy, které nás zavede do období první republiky, a harmonikář. Děti se mohou těšit na Cirkusovou pohádku v podání Divadla Jójo, sportovní králiky a další zábavný program. Občerstvení zajištěno. Přijďte s námi oslavit obě výročí.

Pořádá Farní charita Litomyšl. Více informací na www.litomysl.charita.cz.

Červený Kostelec

Běh pro hospic

- 14. 9. start před centrem Háčko, prezence v 8:15 hod. (Manž. Burdychových 245).

Oblastní charita Červený Kostelec zve všechny příznivce běhu na 11. ročník benefice. Významným hostem je letos kanoista a olympijský vítěz Lukáš Pollert. Akce je součástí Primátor CUP, bodován bude hlavní závod na 10 km a v juniorské kategorii běh na 5 km. Připraveny budou i tratě na 2 km, kratší úseky pro děti a běh na 150 m pro nejmenší.

Výtěžek ze vstupného bude určen na podporu lůžkového a mobilního Hospice Anežky České. Akce je podpořena městem Červený Kostelec.

Přijďte si zaběhat! Registrace na běh a informace na www.behprohospic.cz.

Ústí nad Orlicí

Den otevřených dveří v Charitě

- 13. 9. od 15 do 17 hod. 17. listopadu 69

V rámci Dne Charity vás zveme do naší budovy v ulici 17. listopadu 69, kde můžete navštívit prostory služeb Domácí zdravotní péče, Občanské poradny, Půjčovny pomůcek a Sociální sprchy i pohovořit s jejich pracovníci. Zájemcům zdravotní sestřičky změří tlak nebo glykémii. Bude také příležitost zakoupit dárkové výrobky od klientů z dílen Miriam Králiky. Drobné občerstvení zajištěno.

Přijďte se podívat, jak se pracuje v Charitě. Budete vítáni. Více na www.uo.charita.cz.

Kutná Hora

Oslavy 30. výročí

Oblastní charita Kutná Hora už 30 let pomáhá, tam kde je potřeba. Při této příležitosti vás zve na podzimní oslavy.

- 14. 9. od 13 hod., areál Církevního gymnázia v Kutné Hoře. Mše sv., koncert, divadlo, charitní hra pro děti, výstava, výrobky z dílen.
- 21. 9. od 9 hod., fara a farní zahrada v Čáslavi. Mše sv., beseda o historii charity, divadlo, aktivity pro děti.
- 23. 9. v 17 hod. – Podzimní rovnodennost v sedlecké katedrále. Vstupné z akce podpoří činnost charitního Dobrovolnického centra.
- 27. 9. od 20 hod. – Koncert Michala Horáka pro charitu, refektář Philip Morris ČR. Vstupenky zakoupíte v IC na Palackého nám. a také v síti GoOut. Výtěžek podpoří činnost Dobrovolnického centra.
- 25. 10. Vysadíme charitní strom – dopoledne před charitním Centrem Přístav
- Putovní výstava 30 LET POMÁHÁME – při oslavách a dále v Knihovně (říjen) a v kostele sv. Jakuba (listopad)

Podrobný program oslav najdete na obálce časopisu Adalbert a také na www.kh.charita.cz.

Hradec Králové

Dny ukrajinské kultury

- 3. 9. v 15 hod. – Vernisáž výstavy obrazů ukrajinských malířů a dětských obrázků na téma „Ptáci míru“, foyer Krajského úřadu KHK (k zhlédnutí do 30. 9.)
- 8. 9. od 14 do 19 hod. – Koncert „Vděčná srdce“, Jiráskovy sady. Na programu je hudební vystoupení ukrajinských umělců, módní přehlídka, dílny pro děti a ukrajinské ochutnávky
- 1. 10. v 16 hod. – Umělecký workshop Anny Artemenko, ZUŠ Habrmanova
- 12. 10. v 17 hod. – Koncert „Hudba mého srdce“, Adalbertinum

Srdečně vás zve Integrační centrum pro cizince DCH HK a Regionální ukrajinský spolek ve VČ. Více také na www.cizincihradec.cz.

HK, Homole a Kostelec nad Orlicí

Výstavy příběhů z Indie

- Štafeta dobra – ČSOB Hradec Králové, pobočka Collinova 573 (atrium)
- Štafeta naděje – poutní kostel Panny Marie Bolestné v Homoli a kostel sv. Jiří v Kostelci nad Orlicí
- ASHA znamená naděje – katedrála Sv. Ducha v HK

Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity. Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

Oblastní charita
Kutná Hora

Charitní
hra
pro děti
14,30

Mše sv.
13,00

14.9.
areál
Církevního
gymnázia
K. Hora

Impro
divadlo
Paletáči
16,30

Koncert
KvarteTones
& Jazz Band
19,30

V průběhu
odpoledne

- aktivity pro děti
- výstava 30 let
- výrobky z charitních dílen

Beseda
o historii
charity
10,30

Aktivity
pro děti
10,30

21.9.

ŘK farnost
Čáslav

Divadlo
Dr. Tyrš
11,00

Mše sv.
9,00

27.9.
refektář
Philip Morris ČR
K. Hora

Koncert
Michal
Horák
20,00

Pomáháme, kde je potřeba. 30 let. I díky vám ♥

Partneři:

FOXCONN

KUTNOHORSKÝ

deník

svoboda.info

Program Oslavy 30 let

Biskupství královéhradecké vás zve na

Evangelizační kurz

V Hradci Králové od 21. 9. 2024 do 12. 1. 2025

Témata pěti víkendů

- Stát se učedníkem misionářem
- Živit se modlitbou a svátostmi
- Vstříc setkání s druhými
- Misionářský víkend
- Duchovní obnova

Kurzovné 1 000 Kč

- Nezahrnuje ubytování a stravu
- Financování lze řešit individuálně

Přihlášky do 6. 9. 2024

- Přihláška na bihk.cz/evangelizace
- Motivační dopis

Více informací

- bihk.cz/evangelizace/evangelizacni_kurz

Credo

